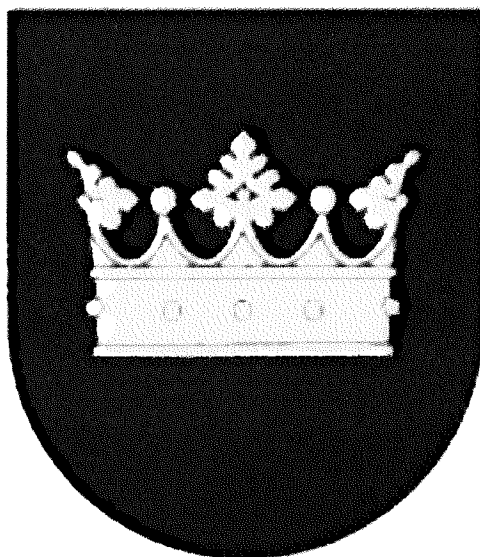

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
obce**

ZLATNO

2014 - 2020

Schválený obecným zastupiteľstvom v Zlatne dňa 25. 11. 2015 uznesením č. 8/2015

Nitra 2015

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE ZLATNO 2014 - 2020**

Autorky:

- © Doc. RNDr. Alena DUBCOVÁ, CSc., 2015
- © RNDr. Hilda KRAMÁREKOVÁ, PhD., 2015
- © RNDr. Magdaléna NEMČÍKOVÁ, PhD., 2015

OBSAH

ÚVOD	4
1 ANALYTICKÁ ČASŤ	5
1.1 Situačná analýza obce	5
1.1.1 Vymedzenie územia	5
1.1.2 Prírodné pomery	5
1.1.3 Z histórie	10
1.1.4 Demografické pomery	10
1.1.4.1 Vývoj počtu obyvateľov	11
1.1.4.2 Dynamika obyvateľstva	12
1.1.4.3 Štruktúry obyvateľstva	14
1.1.5 Ekonomická základňa	18
1.1.5.1 Štruktúra využitia pôdneho fondu	18
1.1.5.2 Trh práce	19
1.1.5.3 Majetok a rozpočet obce	23
1.1.6 Infraštruktúra	25
1.1.6.1 Sociálna infraštruktúra	25
1.1.6.2 Technická a environmentálna infraštruktúra	26
1.1.6.3 Dopravná infraštruktúra	26
1.1.7 Cestovný ruch	26
1.1.8 Kultúrny a komunitný život	27
1.1.9 Environmentálne pomery	28
1.2 SWOT analýza obce	29
2 STRATEGICKÁ ČASŤ	32
2.1 Vízia obce	32
2.2 Strategický cieľ, priority a opatrenia rozvoja obce	32
3 PROGRAMOVÁ, REALIZAČNÁ A FINANČNÁ ČASŤ	35
3.1 Vyhodnotenie plánovaných aktivít obce v PHSR obce za roky 2007 – 2013 ..	35
3.2 Akčný plán aktivít obce na roky 2014 – 2020	35
3.3 Organizačné zabezpečenie realizácie aktivít obce a ich monitoring	36
3.4 Finančné zabezpečenie realizácie aktivít obce	37
ZÁVER	39
INFORMAČNÉ ZDROJE	40

ÚVOD

Zmenou spoločensko-ekonomického systému a najmä presunom viacerých kompetencií z pôsobnosti okresných úradov na obce sa na miestne samosprávne orgány presúvajú i rozhodnutia, akým smerom sa ich vývoj a rozvoj bude uberať.

Zákon o podpore regionálneho rozvoja č. 539/2008 Z. z. ako jeden zo základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja územia definuje program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (ďalej PHSR). PHSR je strednodobý programový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.

Tento programový dokument je v súlade s existujúcimi dokumentmi vyššej hierarchickej úrovne:

- Zákon č. 309/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja,
- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020,
- Aktualizácia Národnej stratégie regionálneho rozvoja (2014),
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) v znení KURS 2011,
- Program rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2014-2020,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2012-2018,
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2006 – 2013,
- Aktualizácia stratégie rozvoja cestovného ruchu Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2007 – 2013,
- Územný plán VÚC Nitrianskeho kraja (1998, 1995),
- Záväzná časť územného plánu VÚC Nitrianskeho kraja (2012).

PHSR obce Zlatno nadväzuje aj na ďalšie dokumenty vypracované v predchádzajúcom programovacom období: PHSR obce Zlatno na roky 2007 – 2013 (Káčer a kol., 2007) ako aj na Integrovanú stratégiu rozvoja územia Mikroregiónu Tribečsko (Gerhátová a kol., 2010).

Ďalšie relevantné informačné zdroje, ktoré boli použité v procese tvorby tohto dokumentu, sú uvedené v jeho záverečnej kapitole.

PHSR obce Zlatno treba chápať ako koncepčný dokument identifikujúci nielen hlavné problémy rozvoja obce ale i opatrenia, ktoré by mali k riešeniu týchto problémov prispieť, je podkladom pre naplnenie potrieb obyvateľov obce prostredníctvom rozvojových zámerov.

Vypracovanie a aktualizácia tohto programového dokumentu znamená, že obec sa môže zapojiť do procesu využitia nielen verejných prostriedkov i prostriedkov EÚ (Zamkovský, 2004).

1 ANALYTICKÁ ČASŤ

1.1 SITUAČNÁ ANALÝZA OBCE

1.1.1 VYMEDZENIE ÚZEMIA

Obec Zlatno patrí podľa administratívneho členenia Slovenskej republiky (SR) do Nitrianskeho samosprávneho kraja (NSK) a do okresu Zlaté Moravce. Obec je tvorená jedným katastrálnym územím o rozlohe 1536,9 ha. Na severe hraničí Zlatno s obcami Práznovce, Krnáč (NSK, okres Topoľčany) a obcou Klátová Nová Ves (Trenčiansky samosprávny kraj, okres Partizánske), na východe s obcou Host'ovce, na juhu s obcou Mankovce a na západe s obcou Velčice (mapa 1).

Geografická poloha obce (Obecný úrad Zlatno) je určená súradnicami: 48°27'49'' severnej geografickej šírky a 18°18'41'' východnej geografickej dĺžky.

Obec má okrajovú polohu nielen v rámci okresu, ale aj kraja. Okresné mesto Zlaté Moravce je od stredu obce vzdialené cca 14 km na juhovýchod a krajské mesto Nitra cca 34 km na juhozápad.

Stred obce leží v nadmorskej výške 330 m n. m., pričom najvyšším bodom obce je Javorový vrch v nadmorskej výške 730,6 m n. m. a najnižší bod územia je miesto, kde Sľažiansky potok opúšťa kataster obce - 240 m n. m. (lokalita Sobotištná hôrka). V obci žije 225 obyvateľov (ku 31.12.2014) a hustota obyvateľov je 15 obyv./km² (Štatistický úrad SR, 2015). Zastavaná plocha tvorí len 1,7 % (26,5 ha) z celkovej rozlohy obce.

Zlatno, obec s najnižším počtom obyvateľov v okrese Zlaté Moravce, sa rozprestiera na kontaktnej línii Karpát a Panónskej panvy. Južná katastrálna hranica tvorí práve líniu oddeľujúcu kryštallické pohorie Tribeč na severe a Žitavskú pahorkatinu, ktorá sa nachádza už mimo katastra obce.

1.1.2 PRÍRODNÉ POMERY

Horninové prostredie

Územie obce Zlatno v zmysle regionálneho geologického členenia (Vass a kol., 1988a, 1988b) zaradíme do jednej základnej geologickej jednotky Tribeč (tab. 1).

Tab. 1 - Regionálne geologické členenie obce Zlatno

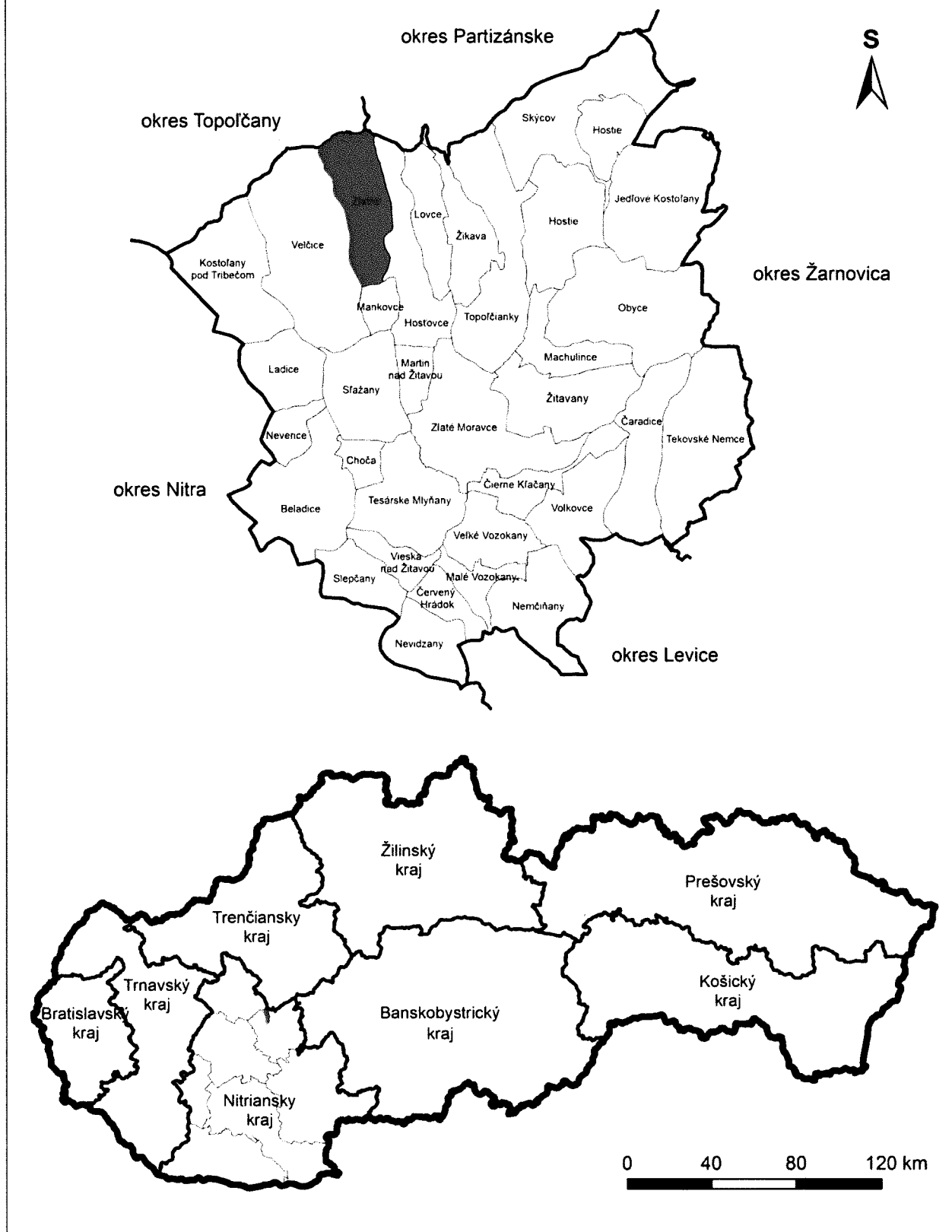
oblasť	podoblasť	jednotky III. rádu
jadrové pohoria	Tribeč	zoborská časť

Zdroj: Vass a kol., 1988a, 1988b

Tribeč je kryštallickým pohorím, ktoré možno na základe geologickej stavby rozdeliť na *zoborskú* a *rázdielsku časť*. Na území obce Zlatno sa rozprestiera *zoborská časť*. Kryštallické jadro masívu tvoria granitoidné horniny (hlbinné magmatity), pričom najrozšírenejším typom sú granity, biotitické granodiority až tonality a kremenné diority, ktoré vznikli počas hercýnskeho vrásnenia v mladšom paleozoiku, tie sú charakteristické pre oblasť zalesnenej časti Tribeča, okrem vrcholu Skalka.

Mapa 1

Vymedzenie záujmového územia obce Zlatno

Druhohorné (mezozoické) horniny (napr. rôznofarebné kremence, kremenné pieskovce) vystupujúce na povrch v okolí Skalky (419 m n. m.), patria k tribečskej sérii – k lúžňanskému súvrstviu. Kremenné žily sú miestami zlatonosné a ich uvoľnené zlato premiestnené do náplavov sa v minulosti ryžovalo práve v okolí Zlatna (Lukniš a kol., 1972).

Zo **štvrtohorných sedimentov** dominujú v sledovanom území fluviálne sedimenty v povodí potoka Stránka a jej ľavostranného prítoku Zorkov. Deluviálne sedimenty sa vyskytujú v odlesnenej časti katastra (Geologická mapa Slovenska M 1 : 50 000, 2013).

Reliéf

V zmysle geomorfologického členenia (Mazúr, Lukniš, 1980) patrí obec Zlatno do geomorfologického celku Tribeč, konkrétne do podcelku Veľký Tribeč. Menšia severnejšia časť sa zaraďuje do nižšej geomorfologickej jednotky Vysoký Tribeč a približne 2/3 územia patria k Zlatnianskemu predhoriu (tab. 2).

Tab. 2 - Geomorfologické členenie obce Zlatno

sústava	podsústava	provincia	subprovincia	oblasť	celok	podcelok	časť
Alpsko-himalájska	Karpaty	Západné Karpaty	Vnútorne Západné Karpaty	Fatransko-tatranská oblasť	Tribeč	Veľký Tribeč	Vysoký Tribeč
							Zlatnianske predhorie

Zdroj: Mazúr, Lukniš, 1980

Nadmorská výška sa pohybuje v obci v rozpätí od – 730,6 m n. m. (Javorový vrch) - 240 m n. m. (Sobotištná hôrka - miesto, kde Sľažiansky potok opúšťa kataster obce).

Územie Zlatna môžeme priradiť k dvom výškovým stupňom:

- nižšie vysočiny (nad 301 m n. m) - severná a stredná časť katastra,
- nížiny (pod 300 m n. m) - južná časť katastra, oblasť východne, južne a juhozápadne od vrcholu Skalka.

Relatívna výšková členitosť významne ovplyvňuje charakter krajiny, jej estetickú hodnotu a je dôležitým ukazovateľom vhodnosti územia najmä pre poľnohospodárstvo a cestovný ruch. Podľa vymedzenia morfologicko-morfometrických typov reliéfu (Tremboš, Minár, 2002) rozlišujeme na sledovanom území 3 typy reliéfu. Centrálnu časť (lokality Breziny, Diely), kde sa nachádza aj intravilán obce, priradíme ku stredne členitým pahorkatinám. Južnú časť priradíme ku stredne členitým vrchovinám a severnú časť ku stredne členitým nižším hornatinám.

Klíma

Územie obce zaraďujeme do dvoch **klimatických oblastí**: do teplej (menšia južná časť) a mierne teplej. V rámci teplej oblasti patrí najjužnejšia časť Zlatna do dvoch okrskov – teplý, mierne suchý s miernou zimou a teplý, mierne vlhký s miernou zimou (Lapin a kol., 2002). V mierne teplej oblasti môžeme na území obce rozlíšiť v smere juhovýchod – severozápad tieto dva okrsky:

- mierne teplý, mierne vlhký s miernou zimou, pahorkatinový,
- mierne teplý, mierne vlhký, pahorkatinový až vrchovinový (najvyššie položené miesta).

Priemerná ročná teplota v intraviláne obce Zlatno za obdobie rokov 1961 - 2010 bola 8,6 °C (Klimatický atlas Slovenska, 2015, <http://klimat.shmu.sk/kas/>).

Priemerné ročné úhrny zrážok za obdobie 1961 - 1990 sa pohybovali v závislosti od nadmorskej výšky v rozmedzí od 600 – 800 mm/m² (Faško, Šťastný, 2002, pričom priemerný ročný úhrn zrážok za r. 2002 – 2012 bol 640,9 mm. Výnimočné v tomto sledovanom období boli rok 2003 (najsuchší rok – 489 mm) a rok 2010 (najdaždivejší rok - 1272 mm). Priemerný

počet dní so snehovou pokrývkou v období r. 2002 – 2012 bol 63 dní (max. r. 2003 a 2005 – 91 dní a min. r. 2008 – 27 dní) (ŠÚ SR, 2015).

Z hľadiska výskytu **hmiel** patrí väčšina územia do oblasti zníženého výskytu hmiel, pričom sa ich výskyt priemerne pohybuje v rozmedzí 20 – 50 dní do roka (Mindáš, Škvarenina, 2002). Najvyššie položené miesta patria do oblasti horských advektívnych hmiel, kde sa priemerný počet dní s výskytom hmly pohybuje v rozmedzí 70 – 300.

Vodstvo

Zlatno hydrograficky zaraďujeme do vrchovinnno-nížinnej oblasti, pričom pre **vodné toky** tohto územia je charakteristický dažďovo-snehový typ režimu odtoku. Hlavným zdrojom vodnosti sú dažďové a snehové zrážky. Potoky majú vysokú vodnosť v mesiacoch február až apríl, najvyšší priemerný mesačný prietok býva nameraný v marci. Naopak v mesiaci september býva zaznamenaný najnižší priemerný mesačný prietok.

Územie zaraďujeme k **povodiu Žitavy** (vodný tok IV. rádu). Väčšiu časť územia odvodňuje potok **Stránka** (vodný tok V. rádu), ktorý sa za Zlatými Moravcami vlieva z pravej strany do Žitavy. Stránka pramení v obci pod Javorovým vrchom. SZ nad intravilánom priberá pravostranný prítok Hradský potok, preteká intravilánom, v lokalite Dolné lúky sa do nej z ľavej strany vlieva Zorkov potok. Menšiu JZ časť katastra odvodňuje **Sl'aziansky potok**, ktorý je ľavostranným prítokom Čerešňového potoka (vodný tok V. rádu, pravostranný prítok Žitavy). Tri menšie **vodné plochy** sa nachádzajú na vodnom toku Stránka. Vodná plocha na južnom okraji intravilánu slúži ako na športový rybolov a jej okolie je upravené na oddychovo-relaxačnú zónu pre obyvateľov a návštevníkov Zlatna.

Obec zaraďujeme do hydrogeologického regiónu „kryštalínium a mezozoikum južnej a strednej časti Tribeča“ (Malík, Švasta, 2002), kde sa vyskytujú obmedzené zásoby **podzemnej vody** s plytkým obehom. Podzemná voda je v tejto oblasti väčšinou mäkká s obsahom agresívneho CO₂.

Podľa typu priepustnosti horninového prostredia je pre obce Zlatno charakteristická krasová a krasovo-puklinová priepustnosť (Hydrogeologická mapa SR, 2015).

Z hľadiska kvality podzemných vôd sú údaje pre oblasť Tribeča nedostupné (Hydrogeochemická mapa SR, 2015), len v lokalite Mlyn – studňa bola stanovená trieda kvality podzemných vôd C (podzemné vody dobrej kvality), s výskytom Ca-Mg-SO₄-HCO₃.

Pôdy

Pomerne homogénna geologická stavba územia Zlatna sa odráža aj v pedogeografických pomeroch. Dominantným **pôdnym typom** v obci sú **kambizeme**. V zalesnenej časti dominujú kambizeme typické kyslé a kambizeme dystrické. V odlesnenej časti, ktorá je poľnohospodársky využívaná, sú opäť najrozšírenejším pôdnym typom kambizeme, ktoré sa vyskytujú najmä v subtypoch typická, luvizemná, pseudoglejová a plytká (najmä v južnej časti obce). Ojedinelosťou je výskyt **černozeme** čiernicovej v komplexe so slancami v juhovýchodnej časti - v povodí potoka Stránka v okolí mlyna (Pôdne mapy, 2015).

Dominantným **pôdnym druhom** v obci, určeným na základe zrnitosti pôdy, sú hlinité – stredne ťažké pôdy. Na základe hĺbky a skeletnatosti pôd sa na stanovenom území vyskytujú prevažne stredne hlboké pôdy a slabo až stredne skeletovité pôdy (ojedinelý výskyt silne skeletovitých pôd ako aj pôd bez skeletu).

Rastlinstvo

Z rastlinstva majú vo fytogeografických pomeroch Zlatna nezastupiteľnú úlohu najmä lesné porasty, keďže obec vykazuje až 66,87 % lesnatosť (1027,7 ha) (ŠÚ SR, 2015). Plocha zalesnenia od roku 1996 (1019,1 ha) neustále narastá.

Z hľadiska **fytogeografického členenia** v zmysle Futáka (1980) leží územie obce na okraji západokarpatskej floristickej oblasti, v obvode predkarpatskej flóry a v okrese Tribeč. Fytogeograficko-vegetačné začlenenie územia obce znázorňuje tab. 3.

Tab. 3 - Fytogeograficko-vegetačné členenie obce Zlatno

podzóna	oblasť	okres	obvod
dubová - horská	kryštálicko-druho horná	Tribeč	Vysoký Tribeč
			Zobor - Jelenec

Zdroj: Plesník, 2002

Za súčasných klimatických, pôdných a hydrologických pomerov bez ďalšieho vplyvu človeka by **potenciálnu vegetáciu** v zmysle Michalka a kol. (1986) na území Zlatna tvorili viaceré spoločenstvá. Najväčšiu časť od intravilánu smerom na juhovýchod by pokrývali dubovo-hrabové lesy karpatské (*Carici pilosae-Carpinenion*). Severne od nich by dominovali bukové kvetnaté lesy podhorské (*Eu-Fagenion*) a v najvyššie položených oblastiach v okolí Javorového vrchu by rástli bukové kvetnaté lesy (*Eu-Fagenion*). Južne od intravilánu v okolí vrchu Skalka (419 m n. m.) by sa vyskytovali suché a kyslomilné dubové lesy (*Quercion petraeae*), ktoré by v nižších polohách lemovali dubovo-cerové lesy (*Quercetum petraeae-cerris*).

Reálnu vegetáciu tvoria najmä pozdĺž vodných tokov vo vyšších polohách jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (*Alnenion glutinoso-incanae*) s dominantnou drevinou jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*). V nižších polohách sa popri vodných tokoch vyskytujú dubovo-brestovo-jaseňové lesy (*Ulmion*) - tzv. tvrdé lužné lesy, s prevládajúcou drevinou dubom letným (*Quercus robur*), brestom hrabolitým (*Ulmus minor*) a jaseňom úzkolistým (*Fraxinus angustifolia*).

V zalesnenej časti sa vyskytujú od najvyšších polôh bukové kvetnaté lesy (*Eu-Fagenion*), bukové kvetnaté lesy podhorské (*Eu-Fagenion*), dubovo-hrabové lesy karpatské (*Carici pilosae-Carpinenion*), ktoré sú v nižších polohách nahradzované dubovo-hrabovými lesmi panónskymi (*Quercus robur-Carpinenion*). Na kyslých substrátoch prevládajú suché a kyslomilné dubové lesy (*Quercion petraeae*). Na svahových a úpätných sutinách sa vyskytujú azonálne spoločenstvá, sutinové lesy, javorovo-lipové lesy (*Tilio-Acerion*). Podľa Národného lesníckeho centra (<http://gis.nlcsk.org/lgis/>) v drevinovej skladbe dominujú najmä tri druhy drevín: pôvodné dreviny buk (37,97 %) a dub (34,50 %) a pomerne veľké zastúpenie má agát (12,31 %), ktorý zaradujeme k inváznym druhom.

Odlesnená južná a východná časť obce je premenená na kultúrnu step, kde sa na poľnohospodárskej pôde pestujú obilniny a krmoviny.

Živočíšstvo

V rámci terestrického biocyklu **zoogeografického začlenenia** zaradujeme územie obce Zlatno do podkarpatského úseku provincie listnatých lesov (Tribeč) (Jedlička, Kalivodová, 2002). V rámci limnického biocyklu patrí celé územie do pontokaspickej provincie - do podunajského okresu – stredoslovenská časť (Hensel, Krno, 2002).

K charakteristickým druhom **fauny listnatého lesa** patria jašterica zelená (*Lacerta viridis*), užovka stromová (*Elaphe longissima*), holub plúžik (*Columba oenas*), haja červená (*Milvus milvus*), žlna zelená (*Picus viridis*), slávik krovinový (*Luscinia megarhynchos*), plch sivý (*Glis glis*), mačka divá (*Felis sylvestris*), jeleň lesný (*Cervus elaphus*), srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), diviak lesný (*Sus scrofa*). Okrem nápadných stavovcov žije v lesoch veľa nižších živočíchov. V pôde a na jej povrchu žijú predovšetkým dážďovka zemná (*Lumbricus terrestris*), slizniak karpatský (*Bielzia coerulans*), slimák záhradný (*Helix pomatia*), mravec lesný (*Formica rufa*). Z chrobákov tu nájdeme bystrušky, napr. bystrušku

hladkú (*Carabus glabratus*). V teplejších listnatých lesov nájdeme chrústa obyčajného (*Melolontha melolontha*), roháča veľkého (*Lucanus cervus*) a na listoch drevín a bylín kliešťa obyčajného (*Ixodes ricinus*).

Živočíšstvo záhrad reprezentuje sýkorka uhliarka (*Parus ater*), drozd čierny (*Turdus merula*), jež východný (*Erinaceus concolor*), lasica myšožravá (*Mustela nivalis*), sojka škriekavá (*Garrulus glandarius*); **živočíšstvo polí a lúk** hraboš poľný (*Microtus arvalis*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), vrana túlavá (*Corvus corone*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*); **živočíšstvo vôd** lieň (*Tinca tinca*), kačica divá (*Anas platyrhynchos*), užovka fľukaná (*Natrix tessellata*); **živočíšstvo ľudských obydlií** myš domová (*Mus musculus*), vrabec domový (*Passer domesticus*), hrdlička záhradná (*Streptopelia decaocto*), holub hrivnák (*Columba palumbus*).

Ochrana prírody a krajiny

Z hľadiska územnej ochrany prírody a krajiny patrí severná časť obce v rámci národnej siete chránených území do **Chránenej krajinej oblasti Ponitrie**, kde platí 2. stupeň ochrany. Maloplošné chránené územie sa na území obce nenachádza (Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody SR, 2015). V rámci európskej sústavy chránených území NATURA 2000 patrí časť obce k **Chránenému vtáčiemu územiu Tribeč** (NATURA 2000, Chránené vtáčie územia, 2015).

1.1.3 Z HISTÓRIE

Prvá písomná zmienka o obci Zlatno pochádza z roku - 1156 (Benčík, 2014) kniha: Zlatno v náručí hôr.

Postupne sa vyvíjal aj názov obce (Zaltnic – r. 1156, Zalathna – r. 1397, Zalakna – r. 1424, Zlatno – r. 1808, Kis Aranyos – r. 1892-1913, Zlatno – od r. 1919), ktorý sa počas historického obdobia síce menil, ale bol spojený s ryžovaním zlata v potoku Stránka (Benčík, 2014).

Dôležitým obdobím v histórii Zlatna bola éra panovania Forgáčovcov, kedy sa ryžovalo zlato najmä v lokalite Žľaby a východne od Čierneho hradu. Hrad bol vybudovaný v 13. – 14. stor. kvôli ochrane ryžovnísk zlata (Čierny hrad, 2015).

Na začiatku 19. stor. zaznamenávame v Zlatne rozvoj (napr. v r. 1811 mala obec 350 obyvateľov). Obec patrila zemanom Jesenských z Beladíc. V rokoch 1820-1825 vysadil Jozef Jesenský v lokalite Rozkoše, Pasienky najväčší ovocný sad v Rakúsko-Uhorsku, ktorý neskôr rozšíril o gaštanicu a vinohrady. V obci postavil sušiarne ovocia, konzerváreň a muštáreň. V 2. polovici 19. stor. bola na území obce vybudovaná tehelná Roszkos a výroba kameninového riadu Salajka (Benčík, 2014).

Dôležitou súčasťou histórie obce je obdobie 2. svetovej vojny. 22. decembra 1944 sa nad obcou zrazili 2 sovietske lietadlá (11 obetí) a počas tejto tragédie zahynulo aj 11 obyvateľov Zlatna. Pamätník na „Dvanástej table“ dokumentuje túto udalosť. Zlatno sa v tomto období radilo k „partizánskym“ obciam. Míľniky novodobej histórie sú detailnejšie uvedené v knihe Zlatno v náručí hôr (Benčík, 2014).

1.1.4 DEMOGRAFICKÉ POMERY

Súčasný stav demografického potenciálu je výsledkom dlhodobého populačného a hospodárskeho vývoja obce. Vývoj a potenciál ľudských zdrojov obce charakterizujú viaceré demografické špecifiká.

Základné demografické ukazovatele obce Zlatno sú dokumentované v tab. 4. Obec Zlatno podľa počtu obyvateľov patrí k malým obciam Slovenska s počtom obyvateľov 225 (r. 2014). Koncentruje 0,55 % obyvateľov okresu Zlaté Moravce.

Ľudnosť obce je veľmi nízka, dosahuje 15 obyvateľov na 1 km². Nízka hustota obyvateľov je odrazom väčšej plochy územia a nižšieho stavu obyvateľov. V porovnaní s priemernou hustotou okresu Zlaté Moravce (79 obyvateľov na 1 km²), NSK (106 obyvateľov na 1 km²) a Slovenskom (111 obyvateľov na 1 km²) je hlboko pod priemerom.

Tab. 4 - Základné demografické ukazovatele obce Zlatno v rokoch 1991 - 2014

Územie	Plocha v km ²	Počet obyvateľov					Index rastu			Hustota zaľudnenia na km ²
		1991	2001	2011	2014	z toho ženy	2001/1991	2011/2001	2014/2011	
Zlatno	15,37	360	306	223	225	120	85,00	72,87	62,50	15
NSK	6 343	71 5917	71 2312	68 9867	68 4922	35 2133	99,50	96,85	94,06	106
SR	49 036	5 274 335	5 379 455	5 397 036	5 421 349	2 779 021	101,99	100,33	102,79	111

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 1991, 2001, 2011, Štatistický úrad SR, 2015, spracovali autori, 2015

1.1.4.1 Vývoj počtu obyvateľstva

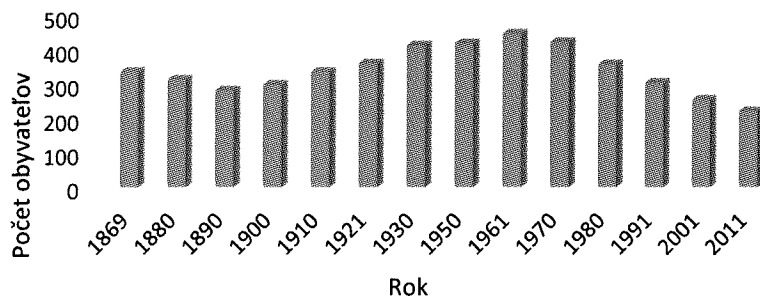
Vývoj počtu obyvateľov podľa jednotlivých sčítaní ľudu bol nerovnomerný (tab. 5, graf 1). Počet obyvateľov v roku 2014 oproti roku 1869 bol nižší o 113 osôb. Ako vidieť z grafu 1 vývoj počtu obyvateľov od roku 1900 do roku 1961 bol progresívny, počet obyvateľov vzrástol o 149 osôb. V roku 1961 obec dosiahla maximálny stav obyvateľov – 449 osôb. Od tohto roku dochádza k postupnému poklesu počtu obyvateľov obce. Za päť dekád počet obyvateľov klesol o viac ako o polovicu, t. z. o 226 osôb.

Tab. 5 - Vývoj počtu obyvateľov obce podľa sčítania obyvateľov, domov a bytov v obci Zlatno v rokoch 1869 - 2011

Obec	Počet obyvateľov v rokoch											
	1869	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Zlatno	338	300	338	363	414	421	449	425	360	306	257	223

Zdroj: Retrospektívni lexikon obcí ČSSR 1850-1970, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 1991, 2001, 2011, spracovali autori, 2015

Graf 1 - Vývoj počtu obyvateľov obce Zlatno podľa sčítania obyvateľov, domov a bytov v rokoch 1869 – 2011

Zdroj: Retrospektívni lexikon obcí ČSSR 1850-1970, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 1991, 2001, 2011, spracovali autori, 2015

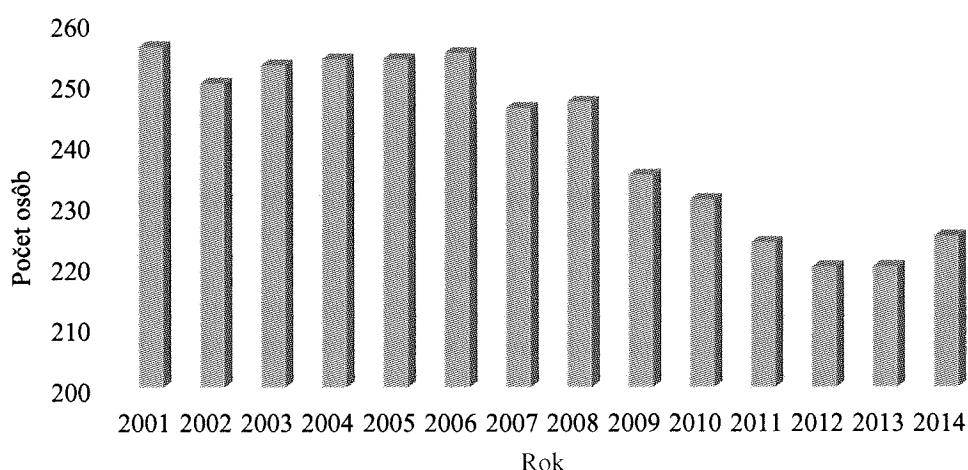
Obdobie od roku 2001 po súčasnosť je charakteristické dvomi obdobiami: do roku 2006 striedaním mierného poklesu, resp. stagnáciou obyvateľstva a druhé obdobie charakteristické poklesom počtu obyvateľov v rokoch 2006 až 2012, ktoré bolo vystriedané miernym nárastom v roku 2013 a 2014 (tab. 6 a graf 2). Od roku 2001 do roku 2014 sa počet obyvateľov obce znížil o 31 osôb, t.j. o 12,11 %.

Tab. 6 - Vývoj počtu obyvateľov obce Zlatno v rokoch 2001 – 2014*

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Muži	125	121	120	121	123	125	119	119	116	112	107	105	106	105
Ženy	131	129	133	133	131	130	127	128	119	119	117	115	114	120
Spolu	256	250	253	254	254	255	246	247	235	231	224	220	220	225

Zdroj: Štatistický úrad SR (ŠÚ SR), 2015, *údaje k 31. 12.

Graf 2 - Vývoj počtu obyvateľov obce Zlatno v rokoch 2001- 2014

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, spracovali autori, 2015

1.1.4.2 Dynamika obyvateľstva

Vývoj počtu obyvateľov je v úzkom vzťahu k prirodzenému a migračnému pohybu populácie, ktorý ovplyvňuje celkový stav obyvateľov obce. Celkove za obdobie rokov 2010 - 2014 sa v obci narodilo 9 detí a zomrelo 24 osôb, čím nastal prirodzený úbytok 15 osôb.

V prirodzenom pohybe (tab. 7, graf 3) sa prejavuje úbytok počtu obyvateľov, okrem roku 2014, kedy bol dosiahnutý prirodzený prírastok 13,48 ‰, čo je odrazom vyššej natality (počtu narodených detí), ktorá dosiahla hodnotu 22,47 ‰ nad mortalitou čiže úmrtnosťou (-8,99 ‰). V obci sa narodilo o 3 detí viac ako zomrelo. V danom roku prirodzený prírastok v prepočte na 1 000 obyvateľov dosiahol hodnotu, ktorá je nad priemerom okresu Zlaté Moravce (1,78 ‰), NSK (-2,33 ‰) a Slovenska (0,68 ‰).

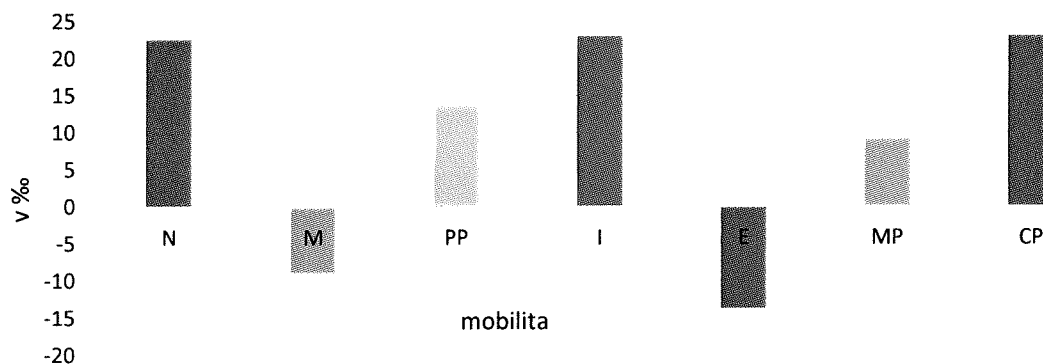
Na pôrodnosť vplýva viacero faktorov, ako napr. ekonomická situácia domácností, zvyšovanie kvality života, nové demografické správanie sa mladej populácie, ktoré sa odráža napr. vo zvyšovaní vzdelanostnej kvalifikácie pre lepšiu uplatniteľnosť na trhu práce. Rastie podiel vysokoškolsky vzdelaných ľudí, čím sa priamo predlžuje fáza vzdelávania a udalosti súvisiace s reprodukciou sa odkladajú do vyššieho veku (nárast priemerného veku pri prvom pôrode).

Tab. 7 - Celkový pohyb obyvateľov obce Zlatno v rokoch 2010 – 2014

Územie	Rok	Natalita		Mortalita		Prírodný prírastok/úbytok		Imigrácia		Emigrácia		Migračný prírastok/úbytok		Celkový prírastok/úbytok	
		abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰	abs.	‰
Zlatno	2010	1	4,35	5	21,74	-4	-17,39	5	21,74	5	21,74	0	0	-4	-17,39
	2011	1	4,45	3	13,36	-2	-8,91	1	4,48	0	0	1	4,45	-1	-4,48
	2012	2	9,01	7	31,53	-5	-22,52	3	13,64	2	9,091	1	4,5	-4	-18,18
	2013	0	0	7	31,82	-7	-31,82	10	46,51	3	13,95	7	31,82	0	0,00
	2014	5	22,47	2	8,99	3	13,48	5	22,94	3	13,76	2	8,99	5	22,94
okr. ZM	2014	374	9,08	447	10,86	-73	-1,78	334	8,11	385	9,35	-51	-1,24	-124	-3,01
NSK	2014	6 046	8,82	7 642	-11,14	-1 596	-2,33	3 276	4,78	3 420	4,99	-144	-0,21	-1 740	-2,54
SR	2013	55033	10,16	51346	-9,48	3 687	0,68	5 357	0,99	3 644	0,67	1 713	0,32	5 400	1,00

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Graf 3 - Bilancia dynamiky obyvateľov obce Zlatno v roku 2014

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, spracovali autori, 2015

Poznámka: N - živonarodení, M - zomrelí, PP - prírodný prírastok, I - prist'ahovaní, E - vyst'ahovaní, MP - migračný prírastok, CP - celkový prírastok

Počet obyvateľov je ovplyvňovaný aj zmenou trvalého bydliska - migračným pohybom (tab. 7, graf 3). Za obdobie rokov 2010 - 2014 sa do obce prist'ahovalo 24 a vyst'ahovalo 13 obyvateľov. Rok 2013 bol pre obec charakteristický najvyšším počtom prist'ahovaných (10 t. z. 46,51 %) za obdobie piatich rokov. V roku 2014 sa z obce vyst'ahovali 3 obyvatelia a prist'ahovali sa 5, čím migračné saldo bolo kladné (8,99 %).

I keď pre obec Zlatno v sledovanom období rokov 2010 - 2014 prevažoval celkový úbytok v rokoch 2010 - 2013, obec v roku 2013 zaznamenala pozitívnejší vývoj (0 %) a v roku 2014 zaznamenala prírastok (22,94 %).

Druhotnými procesmi, ktoré ovplyvňujú celkový vývoj obyvateľov je sobášnosť a rozvodovosť. Sobášnosť v obci je pomerne nízka, čo je odrazom nízkeho počtu mladých ľudí a staršej vekovej štruktúry obyvateľov, ako i trendov ktoré nastúpili v slovenskej populácii. Mladí ľudia uzatvárajú sobáše prevažne vo vyšších vekových kategóriách 25-29 resp. 34-39 a mnohí z nich preferujú spolužitie mimo manželstva. V obci sa priemerne za rok realizujú 1 - 2 sobáše. V roku 2014 bol maximálny počet sobášov (3). Negatívny vplyv na rodinu má rozvodovosť. Pozitívne je, že v obci je nízka. Za obdobie 5 rokov sa rozviedli len 3 manželstvá.

Pre rast počtu obyvateľov je dôležité udržať resp., pritiahnuť mladých ľudí do obce napr. ponukou vhodných stavebných pozemkov pre individuálnu výstavbu a skvalitnením podmienok životného prostredia napr. v oblasti kultúrnej, športovej a sociálnej.

1.1.4.3 Štruktúry obyvateľstva

Významným znakom každej populácie, ktorý zasahuje mnohé oblasti hospodárskeho a spoločenského života, je štruktúra obyvateľstva. Je výsledkom dlhodobých procesov prirodzenej (narodenie, úmrtie) a migračnej (sťahovanie) meny ale i vplyvov ďalších vonkajších udalostí.

K základným štruktúram patrí štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia (tab. 8, graf 4), v ktorej dlhodobo prevládajú ženy. Ženy na celkovej populácii obce sa podieľajú 53,33 % (r. 2014). Na 1 000 žien pripadá 875 mužov. Prevaha žien rastie najmä vo vyšších vekových kategóriách, čo je spôsobené zvýšenou nadúmrtnosťou mužov v týchto kategóriách.

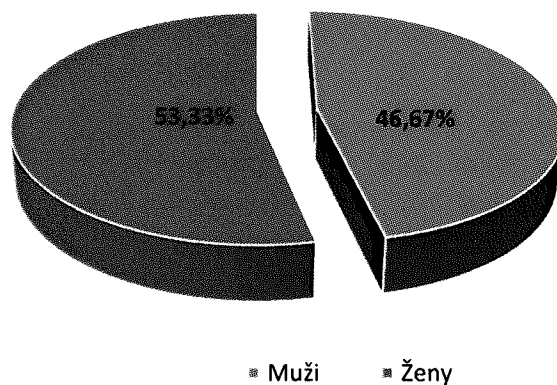
Tab. 8 - Vývoj štruktúry obyvateľstva obce Zlatno podľa pohlavia v rokoch 2010 - 2014

Rok	Počet obyvateľov		Muži		Index maskulinity	Ženy		Index feminity
	abs.	%	abs.	%		abs.	%	
2010	231	100,00	112	48,48	941	119	51,52	1063
2011	224	100,00	107	47,77	915	117	52,23	1093
2012	220	100,00	105	47,73	913	115	52,27	1095
2013	220	100,00	106	48,18	930	114	51,82	1075
2014	225	100,00	105	46,67	875	120	53,33	1143

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Dôležitou štruktúrou každej populácie je štruktúra podľa reprodukcie, ktorá je tvorená tromi biologickými vekovými kategóriami, predreprodukčnou (0 – 14), reprodukčnou (15 – 49) a poreprodukčnou (50+). Na základe ich podielu môžeme charakterizovať populáciu obce ako regresívnu, ktorá nedokáže sa obnoviť z vlastných zdrojov.

Graf 4 - Štruktúra obyvateľstva obce Zlatno podľa pohlavia v roku 2014

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, spracovali autori, 2015

Predreprodukčná zložka obyvateľstva je tvorená nízkym podielom, ktorý v roku 2014 dosiahol 10,22 % (tab. 9, graf 5). Obyvateľstvo reprodukčného veku nedosiahlo ani polovicu populácie (45,78 %), naproti tomu poreprodukčná zložka populácie je silne zastúpená, dosahuje až 44,00 % z obyvateľov obce.

Tab. 9 – Vývoj vekovej štruktúry obyvateľov obce Zlatno podľa reprodukcie za obdobie rokov 2010 - 2014

Územie	Rok	Predreprodukčný vek		Reprodukčný vek		Poreprodukčný vek	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%
Zlatno	2010	22	9,52	109	47,19	100	43,29
	2011	17	7,59	106	47,32	101	45,09
	2012	19	8,64	102	46,36	99	45,00
	2013	18	8,18	105	47,73	97	44,09
	2014	23	10,22	103	45,78	99	44,00
okr. ZM	2014	5 346	13,00	20 507	49,86	15 274	37,14
NSK	2014	91 506	13,36	340 861	49,77	252 555	36,87
SR	2014	83 0181	15,31	2 726 898	50,3	1 864 270	34,39

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

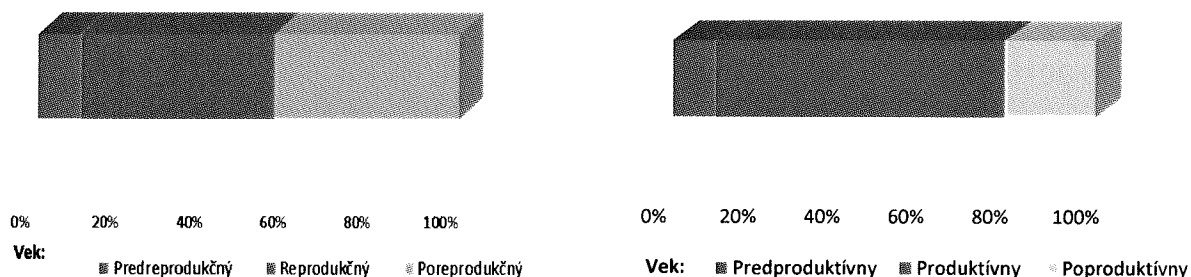
V porovnaní s priemernými hodnotami okresu Zlaté Moravce, NSK, ale i Slovenska obec dosahuje nižší podiel obyvateľov v reprodukčnom veku. Podobná situácia je i v predreprodukčnom veku. V poreprodukčnom veku obyvateľstvo obce dosahuje vyššie hodnoty ako sú priemerné hodnoty okresu, kraja a Slovenska (tab. 9), čím obec dosahuje regresívnejší stupeň ako majú porovnávacie úrovne (okres Zlaté Moravce, NSK a SR).

Práve nízky podiel detskej zložky 0-14 ročných a rast podielu v poreprodukčnom veku poukazuje na starnutie populácie obce, ktoré sa bude do budúcnosti prehĺbovať ak sa výraznejšie neprejaví externá mobilita do obce.

Graf 5 - Štruktúry obyvateľstva obce Zlatno v roku 2014

podľa reprodukcie

podľa produktivity

Zdroj: ŠÚ SR, 2015, spracovali autori, 2015

Pri analýze ľudských zdrojov je dôležité sledovať vekovú štruktúru populácie aj podľa produktivity. Najpočetnejšia skupina obyvateľstva je obyvateľstvo v produktívnom veku (15-64), ktoré dosahuje viac ako polovicu populácie obce (68,44 % v r. 2014). Predproduktívnu zložku obyvateľstva tvoria deti do 15 rokov, ktoré sa na celkovom počte obyvateľov podieľajú 13,00 %. Obyvateľstvo v poproduktívnom veku (65 a viac rokov) dosahuje podiel 21,33 % (tab. 10).

Tab. 10 – Vývoj vekovej štruktúry obyvateľov obce Zlatno podľa produktivity v rokoch 2010 - 2014

Územie	Rok	Predproduktívny vek		Produktívny vek		Poproduktívny vek	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%
Zlatno	2010	22	9,52	156	67,53	53	22,94
	2011	17	7,59	154	68,75	53	23,66
	2012	19	8,64	151	68,64	50	22,73
	2013	18	8,18	153	69,55	49	22,27
	2014	23	10,22	154	68,44	48	21,33
okr. ZM	2014	5 346	13,00	292 31	71,07	6 550	15,93
NSK	2014	91 506	13,36	489 153	71,42	104 263	15,22
SR	2014	830 181	15,31	3 834 289	70,73	756 879	13,96

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

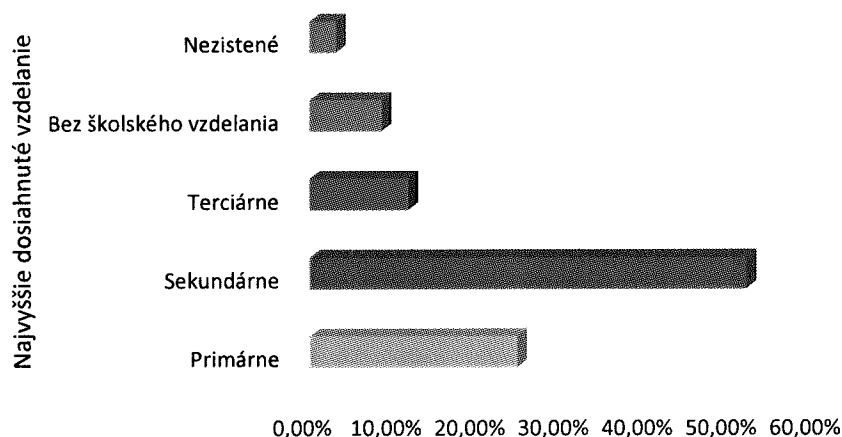
Nízky počet detskej zložky nevytvára dostatočnú základňu pre stabilitu resp. pozitívny vývoj populácie a preto je dôležité nielen udržať mladé obyvateľstvo v obci ako i pritiahnuť imigrantov do obce napr. vytvorením podmienok pre individuálnu výstavbu, postupnou revitalizáciou vybraných častí obce a ďalšími aktivitami obce.

Úroveň vzdelania je dôležitým faktorom ekonomického a sociálneho rozvoja. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva (tab. 11, graf 6) ovplyvňuje nielen jeho uplatnenie sa na trhu práce, ale i kvalitu života obyvateľov. Z tohto pohľadu je preto vzdelanostná štruktúra tiež významnou charakteristikou ľudských zdrojov.

Vo vzdelanostnej štruktúre prevláda obyvateľstvo so sekundárnym vzdelaním, ktoré dosahuje 52,02 % z populácie obce. Z tejto skupiny najviac obyvateľov má dosiahnuté najvyššie úplné stredné odborné (s maturitou) vzdelanie, ktoré má ukončené (14,80 %) a učňovské bez maturity (14,35 % z populácie obce). Skupina osôb so základným vzdelaním tvorí podiel 24,66 %.

Tieto skupiny z celkového počtu obyvateľov tvoria takmer jednu tretinu. Vysokoškolské - terciárne vzdelanie je v tejto populácii zastúpené 11,66 %. Len 3,14 % z obyvateľov neuviedlo svoje vzdelanie, bez školského vzdelania je 8,52 % populácie, ide hlavne o deti predškolského a školského veku.

Graf 6 - Štruktúra obyvateľstva obce Zlatno podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania v roku 2011

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011

Tab. 11 - Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Zlatno v roku 2011

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie		Pohlavie		Spolu	
		muži	ženy	abs.	%
Primárne		18	37	55	24,66
Základné		18	37	55	24,66
Sekundárne		62	54	116	52,02
Učňovské (bez maturity)		22	10	32	14,35
Stredné odborné (bez maturity)		11	10	21	9,42
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		6	3	9	4,04
Úplné stredné odborné (s maturitou)		18	15	33	14,80
Úplné stredné všeobecné		3	10	13	5,83
Vyššie odborné vzdelanie		2	6	8	3,59
Terciárne		16	10	26	11,66
Vysokoškolské bakalárske		0	1	1	0,45
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		15	8	23	10,31
Vysokoškolské doktorandské		1	1	2	0,90
Vysokoškolské spolu		16	10	26	11,66
Študijný odbor	prirodné vedy	1	0	1	0,45
	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotech., tech. chémia, potravinárstvo)	2	0	2	0,90
	technické vedy a náuky II (textilná v., sprac. kože, dreva, plastov, v.hud. nástrojov, archit., staveb., dopr., pošty, telekom., automatiz., špec. odb.)	1	0	1	0,45
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	2	1	3	1,35
	zdravotníctvo	2	0	2	0,90
	spoločenské vedy, náuky a služby I (filozof., ekon., polit. a práv. vedy, ekonomika a manaž., obchod a služby, SŠ- OA, HA, praktická š., učeb. odb.)	3	4	7	3,14
	spoločenské vedy, náuky a služby II (histor., filolog., pedag. a psych. vedy, publicistika a informácie, telových., učiteľstvo, SŠ - gym.)	4	4	8	3,59
	nezistený	1	1	2	0,90
Bez školského vzdelania		10	9	19	8,52
Nezistené		2	5	7	3,14
Úhrn		108	115	223	100,00

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011

Z hľadiska religióznejštruktúry je obyvateľstvo obce Zlatno homogénne. Rímskokatolícke náboženstvo vyznáva až 87,89 % obyvateľov obce. Bez vyznania je 1,79 % a nezistené vierovyznanie bolo u 8,52 % obyvateľov (tab. 12). K inému náboženstvu sa hlásilo 3,59 % obyvateľov.

Tab. 12 - Religióznashtruktúra obyvateľstva obce Zlatno v roku 2011

Náboženské vyznanie	Muži	Ženy	Spolu	
	abs.	abs.	abs.	%
Rímskokatolícka cirkev	90	106	196	87,89
Gréckokatolícka cirkev	0	1	1	0,45
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	2	1	3	1,35
Bez vyznania	4	0	4	1,79
Nezistené	12	7	19	8,52
Spolu	108	115	223	100,00

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011

Obec Zlatno je homogénna aj v národnostnej štruktúre. V obci žije len 3,59 % obyvateľov inej národnosti (tab. 13). Národnosť sa v Slovenskej republike zisťuje pri sčítaniach obyvateľov. Obyvatelia ju uvádzajú podľa vlastného presvedčenia a u 4,48 % obyvateľov obce nebola zistená.

Tab. 13 - Národnostná štruktúra obyvateľstva obce Zlatno v roku 2011

Národnosť	Muži	Ženy	Spolu	
	abs.	abs.	abs.	%
Slovenská	98	107	205	91,93
Maďarská	3	3	6	2,69
Česká	1	1	2	0,90
Nezistená	6	4	10	4,48
Spolu	108	115	223	100,00

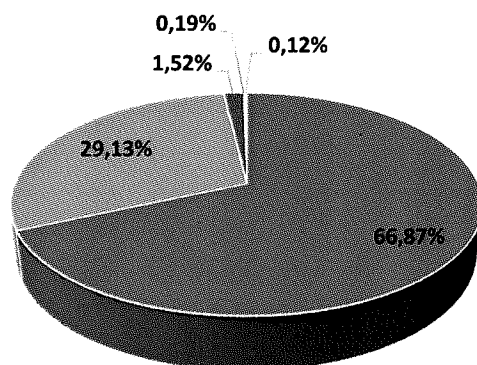
Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011

1.1.5 EKONOMICKÁ ZÁKLADŇA

1.1.5.1 Štruktúra využitia pôdneho fondu

Využitie pôdneho fondu vyplýva z polohy obce na styku pohoria a nížiny. Ako vidieť z grafu 7, v štruktúre pôdneho fondu dominantná časť pripadá na lesnú pôdu, ktorá zaberá viac ako polovicu (66,87 % z plochy obce). Na poľnohospodársku pôdu pripadá skoro jedna tretina (31,03 %). Stupeň jej zornenia je veľmi nízky (11,03 %), čo je spôsobené menej kvalitnou poľnohospodárskou pôdou.

Graf 7 - Štruktúra pôdneho fondu obce Zlatno v roku 2014

Využitie pôdneho fondu

- lesné plochy
- poľnohospodárska pôda
- zastavané plochy
- vodné plochy
- ostatné plochy

Zdroj: ŠU SR, 2015

Trvalé trávnaté porasty naopak zaberajú až 23,30 % z celkovej plochy územia a z poľnohospodárskej pôdy až 78,08 %. Vinice zaberajú len 0,31 %. Štruktúru využitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu dopĺňajú aj záhrady a ovocné sady (tab. 14).

Tab. 14 – Vývoj štruktúry využitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu obce Zlatno v rokoch 2010 - 2014 v m²

Formy využitia pôdneho fondu	2010	2011	2012	2013	2014
Celková výmera územia	15 369 481	15 369 481	15 369 481	15 369 481	15 369 481
Poľnohospodárska pôda	4 776 660	4 776 376	4 776 400	4 768 728	4 768 720
- orná pôda	518 782	519 957	519 957	526 192	526 192
- chmeľnica	0	0	0	0	0
- vinica	48 076	48 076	48 076	48 347	48 347
- záhrada	175 245	174 283	174 307	174 864	174 856
- ovocný sad	440 490	440 490	440 490	438 914	438 914
- trvalý trávny porast	3 594 067	3 593 570	3 593 570	3 580 411	3 580 411
Nepoľnohospodárska pôda	10 592 821	10 593 105	10 593 081	10 600 753	10 600 761
lesný pozemok	10 274 298	10 274 298	10 274 298	10 277 450	10 277 450
vodná plocha	33 433	33 433	33 433	34 818	34 818
zastavaná plocha a nádvorie	260 312	260 596	260 572	264 678	264 686
ostatná plocha	24 778	24 778	24 778	23 807	23 807

Zdroj: ŠU SR, 2015

Nepoľnohospodárska pôda okrem lesnej pôdy, je tvorená vodnými plochami s podielom 0,23 %, zastavanou plochou s 1,72 % a ostatnými plochami s 0,15 % podielom na celkovej ploche obce. Plochu jednotlivých foriem využitia zeme a ich zmeny v období rokov 2010 až 2014 vyjadruje (tab. 14).

1.1.5.2 Trh práce

Na postavenie obyvateľov na trhu práce poukazuje jeho ekonomická aktivita, ktorá sa zisťuje pri sčítaní obyvateľov. Tvoria ju dve základné skupiny – ekonomicky aktívne obyvateľstvo (EAO) a ekonomicky neaktívne obyvateľstvo (ENO). Za ekonomicky aktívnych sa považujú obyvatelia 16-roční a starší, ktorí sú pracujúci (okrem dôchodcov), pracujúci dôchodcovia, nezamestnaní a osoby na materskej dovolenke.

Podľa posledného sčítania obyvateľov, bytov a domov v r. 2011 bolo v Zlatne 113 EAO, ktorých podiel na obyvateľstve produktívneho veku bol 74,3 % (tab. 15). Podiel mužov bol vyšší o 5,4 – percentuálneho bodu ako podiel žien na produktívnom obyvateľstve, ktorý dosiahol 71,4 %.

Tab. 15 - EAO v obci Zlatno podľa postavenia v zamestnaní v roku 2011

Územie	Postavenie v zamestnaní										
	zamestnanci		podnikatelia			členovia družstiev		vypomáhajúci členovia domácností a podnikateľov		ostatní a nezistení spolu	
	abs.	%	so zamestnancami	bez zamestnancov	spolu v %	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Zlatno	67	59,3	1	20	18,6	4	3,5			21	18,6
okr. ZM	14 435	71,9	462	1 987	12,2	46	0,2	25	0,1	3 135	15,6

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011

V štruktúre ENO dominujú dve základné zložky - nepracujúci dôchodcovia a osoby závislé, ku ktorým zahŕňame deti do 16 rokov, študentov stredných a vysokých škôl (tab. 16), ktorí sa na populácii obce podieľali 49,32 %.

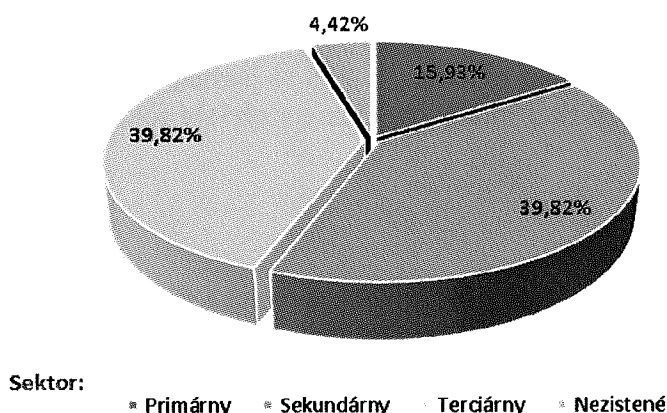
Tab. 16 - Štruktúra ekonomicky neaktívneho obyvateľstva obce Zlatno v roku 2011

	Ekonomicky neaktívne obyvateľstvo				
	Osoby na RD	Nepracujúci dôchodcovia	Ostatní nezávislí	Osoby závislé	Ostatní závislí a nezistení
Muži	0	27	1	11	6
Ženy	0	43	0	16	6
Spolu	0	70	1	27	12

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011

Iným typom štruktúry je štruktúra EAO podľa sektorov, v ktorej takmer vyrovnané postavenie má sekundárny (39,82 %) a terciárny sektor (39,82 %), ktoré v roku 2011 viazali 79,64 % EAO obce. Na primárny sektor reprezentovaný lesníctvom a poľnohospodárstvom pripadlo 15,93 %. Pri sčítaní ľudu, domov a bytov 4,42 % EAO neudalo príslušnosť k odvetviam hospodárstva (graf 8).

Graf 8 - Štruktúra sektorov hospodárstva obce Zlatno v roku 2011

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011, spracovali autori, 2015

Dominantná časť obyvateľov odchádza za pracovnou príležitosťou hlavne do Zlatých Moraviec a krajského mesta Nitra. Štruktúru EAO obce Zlatno podľa sektorov dokumentuje tab. 17.

Tab. 17 - Ekonomicky aktívne obyvateľstvo obce Zlatno podľa sektorov hospodárstva v roku 2011

Sektor	spolu		z toho dochádza do zamestnania	
	abs.	%	abs.	%
Primárny	18	15,93	14	77,78
Sekundárny	45	39,82	26	57,78
Terciárny	45	39,82	33	73,33
Nezistené	5	4,42	4	80,00
Spolu	113	100,00	77	68,14

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011, spracovali autori, 2015

Vo výrobných odvetviach hospodárstva významné postavenie má stavebníctvo, ktoré viaže 18,58 % EAO obce. V priemysle je zamestnaných 21,24 %, z ktorých je 12,39 % viazaných na odvetvia strojárstva a elektrotechnického priemyslu. Podiel EAO v lesníctve a poľnohospodárstve je 15,93 % na celkovom počte EAO obce. V nevýrobných odvetviach podiel EAO je vyšší (5,31 - 3,54 %) najmä v maloobchode, činnosti reštaurácií a pohostinstiev, doprave, vzdelávaní a zdravotníctve, charakteristický je vysokou dochádzkou za prácou mimo obec Zlatno, podobne ako do odvetví priemyslu (tab. 18). Vysokou odchádzkou za prácou sú charakteristické i ďalšie odvetvia hospodárstva, čo je typické pre vidiecke obce, pokiaľ neplnia špeciálnu výrobnú alebo nevýrobnú funkciu.

Tab. 18 - Štruktúra EAO podľa odvetví ekonomickej činnosti obce Zlatno v roku 2011

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	2	3	5	1
Lesníctvo a ťažba dreva	5	8	13	13
Výroba potravín	2	2	4	2
Výroba kože a kožených výrobkov	1	0	1	1
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	1	0	1	1
Výroba papiera a papierových výrobkov	0	1	1	1
Výroba výrobkov z gumy a plastu	0	1	1	1
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	1	0	1	0
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	1	1	2	1
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	1	2	3	1
Výroba elektrických zariadení	1	0	1	0
Výroba strojov a zariadení a i.	3	0	3	2
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	1	2	3	1
Výroba ostatných dopravných prostriedkov	1	0	1	1
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	0	1	1	0
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	1	0	1	1
Výstavba budov	5	2	7	4
Inžinierske stavby	5	0	5	4
Špecializované stavebné práce	8	1	9	5
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	1	1	2	1
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	2	4	6	3
Pozemná doprava a doprava potrubím	4	0	4	4
Skladové a pomocné činnosti v doprave	1	1	2	2
Poštové služby a služby kuriérov	0	1	1	1
Ubytovanie	0	1	1	1
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	3	2	5	2
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	1	0	1	1
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	1	0	1	1
Reklama a prieskum trhu	1	0	1	0
Veterinárne činnosti	1	0	1	0
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	1	0	1	1

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	1	1	2	2
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	1	1	2	2
Vzdelávanie	0	5	5	5
Zdravotníctvo	1	3	4	3
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	0	2	2	1
Činnosti členských organizácií	1	1	2	1
Ostatné osobné služby	1	1	2	2
Nezistené	3	2	5	4

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011

Podnikatelia obce svoju činnosť orientujú na prepravu osôb, ťažbu dreva a lesnícke práce, do maloobchodných a drobných služieb ako je stolárstvo, klampiarstvo (tab. 19).

Tab. 19 - Právnické a fyzické osoby v obci Zlatno v roku 2014

Č.	Meno podnikateľského subjektu (živnostníka)	Zameranie	Právna forma	Počet zamestnancov
1.	Ján Galovič	Autobusová doprava	SZČO	1
2.	Vladislav Rybníkar	Práce v lesníctve, ťažba dreva	SZČO	1
3.	Jozef Kuča	Pohostinské služby	SZČO	1
4.	COOP Jednota Nitra, SD	Zmiešaný tovar	družstvo	1
5.	Vladimír Nipča	Klmpiarstvo	SZČO	1
6.	Dušan Doskoč	Stolárske práce	SZČO	1
7.	Milan Kukučka	Stolárske práce	SZČO	1
9.	Jozef Kuča	Chov voľne žijúcej zveri	SHR	1

Zdroj: Interné materiály OcÚ Zlatno, 2015

Významný podiel na EAO má podskupina, ktorú tvoria nezamestnaní. V roku 2014 počet nezamestnaných dosiahol 20 osôb (17,70 % z EAO obce). Z celkového počtu nezamestnaných je takmer polovica žien (9) (tab. 20). Dominantná časť nezamestnaných má dokončené nižšie stredné odborné vzdelanie (10). V štruktúre podľa veku medzi nezamestnanými dominovali kategórie do 30 rokov, 35-40 a 55-60 roční (tab. 21). V obci prevláda dlhodobá nezamestnanosť (tab. 22), ktorá u nezamestnaných často spôsobuje stratu návyku pracovať ako i sociálne zmeny osobnosti. Dlhodobo nezamestnaných v obci je ako polovica (11) z nezamestnaných.

Tab. 20 - Štruktúra uchádzačov o zamestnanie (UoZ) podľa dosiahnutého vzdelania v obci Zlatno v roku 2014

Obec	Počet UoZ	z toho ženy	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Zlatno	20	9	0	0	4	1	10	4	0	0	1

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Nitra, 2014

A - Neurčené, B - Neukončené základné vzdelanie, C - Základné vzdelanie, D - Nižšie stredné odborné vzdelanie, E - Stredné odborné vzdelanie, F - Úplné stredné odborné vzdelanie, G - Úplné stredné všeobecné vzdelanie, H - Vyššie odborné vzdelanie, I - Vysokoškolské vzdelanie

Tab. 21 - Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku v obci Zlatno v roku 2014

Obec	< 20	>= 20 do < 25	>= 25 do < 30	>= 30 do < 35	>= 35 do < 40	>= 40 do < 45	>= 45 do < 50	>= 50 do < 55	>= 55 do < 60	>= 60
Zlatno	1	4	4	1	3	1	0	0	5	1

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Nitra, 2014

Tab. 22 - Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa dĺžky evidencie v obci Zlatno v roku 2014

Obec	Nezamestnanosť		
	Krátkodobá	Strednodobá	Dlhodobá
Zlatno	4	5	11

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Nitra, 2014

1.1.5.3 Majetok a rozpočet obce

Miestna samospráva sa podieľa okrem riadenia, na ekonomickom rozvoji obce i prostredníctvom využívania majetku obce a disponibilných finančných prostriedkov. Prostredníctvom finančných tokov rozvoj obce môžu ovplyvňovať aj občianske združenia alebo nadácie ako súčasť nevládneho sektoru, ich podiel je minimálny.

Celkový objem finančných prostriedkov, ktoré obec mala k dispozícii pre zabezpečovanie všetkých samosprávnych úloh, ktoré jej vyplývajú zo Zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov v roku 2014 bol 68 329 EUR. Ako vidieť z tab. 23, obec v období rokov 2010 -2014 hospodárila v pozitívnych číslach - dosahovala zisk.

Tab. 23 - Vývoj rozpočtu obce Zlatno v EUR v rokoch 2010 – 2014

Rozpočet	2010	2011	2012	2013	2014
príjmy	61 865	48 200	49 264	54 905	68 329
výdavky	61 865	48 155	45 404	50 487	60 573
hospodársky výsledok	0	45	3 860	4 418	7 756

Zdroj: Interné materiály OcÚ, Zlatno, 2015

Od roku 2010, kedy zisk bol nulový, obec postupne zvyšovala svoje kladné hospodárenie a v roku 2014 dosiahla najvyšší zisk 7 756 EUR.

Celkový objem **príjmov** je diferencovaný. Analýza rozpočtu príjmov v roku 2014 poukazuje na skutočnosť, že takmer polovica príjmov (46,44 %) obce je založená na výnosoch z daní z príjmov fyzických osôb. Miestne dane a poplatky tvoria jednu pätinu príjmov (21,89 %) podobne ako aj ostatné príjmy, ktoré sú nižšie len o 1,79 percentuálneho bodu t.z. o 1 224 EUR. Najnižšie príjmy obec získava z výnosov svojho majetku (tab. 24).

Tab. 24 - Štruktúra rozpočtových príjmov obce v EUR obce Zlatno v rokoch 2010 - 2014

Príjmy:	Štruktúra rozpočtových príjmov				
	2010	2011	2012	2013	2014
A. Miestne dane a poplatky	11 952	12 918	12 222	12 048	14 960
B. Výnosy z majetku obce	623	932	4 891	5 893	7 902
C. Výnosy z dane príjmu FO	26 886	29 952	29 747	31 420	31 731
D. Ostatné príjmy	22 404	4 398	2 404	5 544	13 736
Príjmy spolu	61 865	48 200	49 264	54 905	68 329

Zdroj: Interné materiály OcÚ, Zlatno, 2015

V rámci **výdavkov**, najviac finančných prostriedkov smerovalo na bežné (neinvestičné) účely, medzi ktorými bola väčšina finančných prostriedkov vynaložená na fungovanie vnútornej správy (89,16 %). Okrem toho obec podporila kultúru a šport, kde smerovalo 770 EUR.

Výdavky obce dosiahli svoje maximum v r. 2010, kedy dosiahli 45 517 EUR. V roku 2014 výdavky obce boli nižšie o 1 737 EUR (tab. 25).

Investičné výdavky smerovali do revitalizácie obce a predstavovali len 14,26 % z celkových výdavkov obce (tab. 26). V roku 2010 obec investovala do úpravy rekonštrukcie miestneho rozhlasu, detského ihriska a autobusovej čakárne, na čo využila získané zdroje z EÚ, ŠR a VÚC v hodnote 8 824 EUR. Ďalšiu revitalizáciu obec realizovala v roku 2014, rekonštruovala kultúrny dom a obecný úrad. Postupnou revitalizáciou jednotlivých častí obce sa obec snaží zvyšovať kvalitu života svojich obyvateľov.

Tab. 25 - Štruktúra rozpočtových výdavkov obce Zlatno v EUR v rokoch 2010 - 2014

Výdavky:	Štruktúra rozpočtových výdavkov				
	2010	2011	2012	2013	2014
A. Neinvestičné výdavky:	53 041	48 155	45 404	50 487	49 103
Kultúra	511	921	568	1110	520
Šport a telovýchova					250
Sociálna oblasť	300	186	172	273	10
Miestne hospodárstvo	6 713	6 943	4 006	7 265	4 543
Vnútorná správa	45 517	40 105	40 658	41 839	43 780
Školstvo					
B. Investičné výdavky:	8 824	0	0	0	11 470
Verejná správa	0	0	0	0	11 470
Výstavba ČOV a kanalizácia					
Pamiatková starostlivosť					
Rozvoj bývania	3 953	0	0	0	0
Náboženské služby					
Rozvoj obce	1 870	0	0	0	0
Cestná doprava	3 001	0	0	0	0

Zdroj: Interné materiály OcÚ Zlatno, 2015

Tab. 26 - Výdavky na revitalizáciu obce Zlatno v EUR v rokoch 2010 - 2014

Rok	Názov aktivity	Náklady (v EUR)	Štruktúra zdrojov financovania (v EUR)				
			EÚ	ŠR	VÚC	obec	súkromné
2010	Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	3 953		2 700		1 253	
2010	Detské ihrisko	1 870			1 700	170	
2010	Rekonštrukcia autobusových čakární	3 001		2 700		301	
2014	Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu a obecného úradu	11 470		10 000		1 470	

Zdroj: Interné materiály OcÚ Zlatno, 2015

1.1.6 INFRAŠTRUKTÚRA

1.1.6.1 Sociálna infraštruktúra

Sociálna infraštruktúra je tvorená základnou vybavenosťou. **Maloobchodnú sieť** obce Zlatno tvoria dve zariadenia – predajňa so zmiešaným tovarom COOP SD Nitra (od r. 1965) a pohostinstvo.

Kultúrne zariadenia sú svetského a cirkevného charakteru. Pre kultúrne potreby v obci je využívaný kultúrny dom. V obci je zriadená knižnica a obecné múzeum (od r. 1988).

V kultúrnom segmente cirkevného charakteru dominuje rímsko-katolícky Kostol povýšenia Svätého kríža (postavený v roku 1957), tri kaplnky a dom smútku s cintorínom.

Nedostatok detí v obci viedol v roku 2003 ku zrušeniu základnej i materskej školy. **Vzdelávacie a zdravotné zariadenia** obyvateľstvo obce tak využíva v neďalekom meste Zlaté Moravce. (na 1. stupeň ZŠ chodia deti do Martina nad Žitavou).

Pre potreby športovej aktivity obyvateľov a hlavne mládeže je k dispozícii detské ihrisko vybudované v roku 2011 v rámci oddychovej zóny pri rybníku. V obci chýba multifunkčné ihrisko, i keď obyvatelia využívajú futbalové ihrisko „za obcou“, kde sa pravidelne organizujú futbalové turnaje o putovný pohár starostu obce. V obci bola vytvorená **vodná plocha**, kde sa dá robiť športový rybolov a počas zimy na zamrznutej ploche sa môže korčuľovať alebo hrať hokej.

Zariadenia sociálnej starostlivosti v obci nie sú zastúpené. **Administratívne zariadenia** sú reprezentované obecným úradom.

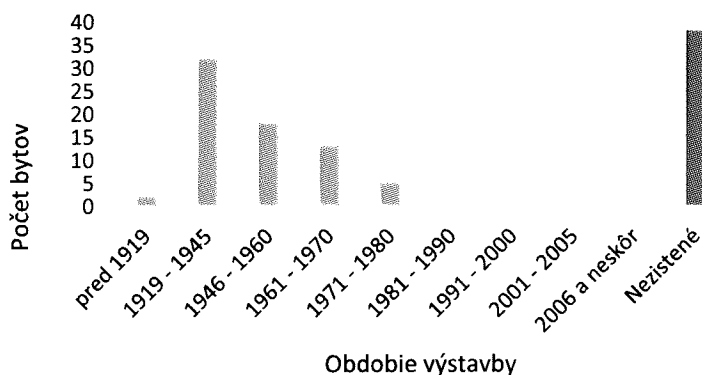
Výrobné služby v obci Zlatne poskytujú špecializované služby, ku ktorým patrí stolárstvo a klampiarstvo.

Domový a bytový fond

Podľa sčítania domov a bytov v roku 2011 bolo v obci Zlatno 180 bytov. Tri štvrtiny (75,92 %) z nich boli obývané byty a 24,07 % neobývané. Trvalo obývaných bytov bolo 82 a 26 bolo neobývaných. Ako vidieť z grafu 9 bytový a domový fond obce je starší. Z obdobia výstavby spred roku 1919 sú v obci 2 byty, ktoré odrážajú charakter ľudovej kultúry.

Ako vidieť z grafu 9, prevažná časť bytového a domového fondu bola postavená v predvojnovom období (32 bytov). Z obdobia rokov 1946 -1960 je v obci 18 bytov a z následného desaťročia 13. Viac ako jedna tretina bytového fondu obce (35,19 % t.z. 38 bytov) nemala zaznamenané obdobie výstavby, medzi nimi možno predpokladať i výstavbu bytov a domov po roku 1980. Podľa obecného úradu bolo v roku 2014 v obci 126 obývaných a 30 neobývaných domov.

Graf 9 - Vek bytového fondu v obci Zlatno v roku 2011

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011

Obec má pripravené stavebné pozemky na individuálnu bytovú výstavbu, ktoré sa nachádzajú v zastavanej zóne obce a v prípade potreby má vybrané ďalšie vhodné lokality pre výstavbu.

1.1.6.2 Technická a environmentálna infraštruktúra

Územie obce je **plne elektrifikované a plynofikované**. V obci sú inštalované 2 transformátory na stabilizáciu napätia. Plyn v obci sa využíva prevažne pre potreby domácností. Plynovodná sieť má celkovú dĺžku 2,5 km.

Zásobovanie domácností je zabezpečené kvalitnou pitnou vodou z obecného vodovodu. Celoobecná **vodovodná sieť** bola vybudovaná v roku 1965 v celkovej dĺžke 2,5 km.

Hoci je v obci zavedený vodovod, nie je tu vybudovaná **kanalizácia**. Vývoz fekálií je zabezpečený vozidlom na čističku odpadových vôd v Mankovciach. Dažďové vody sú zachytávané do odkvapových systémov a odvádzané mimo sídlo, s tým, že sú zaústené do potoka Stránka.

Odvoz tuhého **komunálneho odpadu** obec zabezpečuje firma WASTE TRANSPORT, a.s., ktorá odváža odpad 1 x za dva týždne na skládku TKO v Kalnej nad Hronom. Obec má vytvorené podmienky na separáciu odpadu.

V oblasti informačnej infraštruktúry má obec vybudovanú telekomunikačnú sieť s analógovou ústredňou, miestny rozhlas, zabezpečený má televízny signál, internet a poštu. Pokrytie signálom Orange a T-Mobile je v obci veľmi slabé. Možnosť pripojenia sa na internet prostredníctvom siete T-COMu využívajú domácnosti aj miestni podnikatelia. Obec bola zaradená do projektu Vybudovanie základnej širokopásmovej infraštruktúry dotovanej z verejných zdrojov v „bielych miestach“ Slovenska“ a v roku 2015 už bolo vydané územné rozhodnutie o realizácii optických sietí, Klaster Mankovce, obec Zlatno (Interné materiály OcÚ Zlatno, 2015).

1.1.6.3 Dopravná infraštruktúra

Obec Zlatno je napojená na mesto Zlaté Moravce málo frekventovanou cestou 3. triedy, je jej koncovou obcou. Na štátnu cestu sú napojené miestne komunikácie, mnohé z nich pokračujú mimo zastavaného územia ako účelové komunikácie, sprístupňujúce jednotlivé časti extravilánu s intravilánom.

Miestne komunikácie v obci sú obojstranné, o celkovej dĺžke 2,5 km. Obec nemá vybudovanú chodníkovú sieť. Pre účely krátkodobého parkovania sú parkovacie plochy pred obecným úradom, pred predajňou COOP a pohostinstvom.

Dopravné spojenie do obce je zabezpečené autobusovou dopravou, časový harmonogram spojov v súčasnosti nie je dostačujúci, ale z dôvodu ekonomickej rentability táto problematika zatiaľ nie je riešiteľná. V obci sú 4 autobusové zastávky s čakárenským priestorom. Najbližšia železničná stanica je v Zlatých Moravciach.

1.1.7 CESTOVNÝ RUCH

Prírodný potenciál obce Zlatno poskytuje veľmi vhodné podmienky pre rozvoj rôznych foriem cestovného ruchu ako je napr. pešia turistika, cykloturistika alebo poľovníctvo, zbieranie lesných plodov a húb a pod.

Pešia turistika je možná k ruinám Čierneho hradu, ležiacom v pohorí Tribeč na území obce, ktorý podľa archeologických výskumov bol postavený na mieste pravekého hradiska. Poloha hradu umožňovala pomocou ohňových či dymových signálov vizuálny kontakt

s neďalekými hradmi Gýmeš a Hrušov. Pre pešiu turistiku sa dajú využiť krásy a zákutia pohoria Tribeč. Turistické trasy vychádzajúce zo Zlatna sú napojené na Ponitriansku magistrálu.

Ku kultúrno-historickým zaujímavostiam obce patria zbierky nachádzajúce sa v miestnom múzeu, v ktorom si návštevníci môžu pozrieť dejiny obce dokumentované fotografiami a rôznymi nástrojmi, ktoré sa vyžívali či už v kuchyni, alebo na poli. Jedna miestnosť je venovaná významnému rodákovi obce – vysokoškolskému profesorovi RNDr. Michalovi Luknišovi, DrSc., ktorý je jedným zo zakladateľov modernej slovenskej geografie. Zároveň sa v múzeu nachádza expozícia protifašistického odboja – obci bol udelený titul Partizánska obec. Na dvore múzea sa nachádzajú zvyšky zostreleného lietadla, ktoré padlo v extraviláne obce. Na mieste havárie lietadla bol v roku 1975 postavený „Pamätník na Dvanástej table“ ako spomienka na túto tragickú udalosť. Na dvore obecného úradu je tiež pamätník venovaný obetiam leteckej katastrofy z roku 1944. Na pamiatku partizánskeho odboja bol vytvorený náučný chodník, ktorý obec Zlatno spája s ďalšou partizánskou obcou Skýcov, ktorá bola Nemcami vypálená. Dĺžka chodníka je 14 km a kopíruje trasu, po ktorej sa pohybovali partizáni (bunkre, sklady munície). K významným miestam patrí Jalšová studnička, pri ktorej partizáni napájali kone a pietne miesto, kde Nemci prekvapili a zastrelili dvoch partizánov.

Expozícia múzea môže byť doplnená o nežijúce a žijúce osobnosti obce (tab. 27).

Tab. 27 - Zoznam nežijúcich a žijúcich osobností obce Zlatno

Osobnosť	Stručná charakteristika
prof. RNDr. Michal Lukniš, DrSc. nar. 26.2.1916 v Zlatne zomr. 20.9.1986 v Malackách	Významná osobnosť modernej slovenskej geografie, prírodovedec, podieľal sa na vytvorení Atlasu Slovenskej socialistickej republiky (1980), Encyklopédie Slovenska. Ako jeden z prvých v bývalom Československu začal s podrobným geomorfologickým výskumom a mapovaním. Za vedeckú a pedagogickú činnosť bol ocenený Národnou cenou Slovenska.
Karol Lukniš nar. 6.1.1911 v Zlatne zom. 29.12.1988 v Lučenci	Ľudový maliar, huslista a výrobca huslí.
MUDr. Andrej Lipovský nar. 21.8.1923 v Zlatne zom. apríl 2009 v Modre	Prvý lekár zo Zlatna, špecializoval sa v odbore pediatria.
prof. RNDr. Michal Zaťko, DrSc. nar. 9.8.1933 v Zlatne zom. 9.8.2011 v Bratislave	Hydrogeograf, významná osobnosť slovenskej geografie, vysoko sa hodnotí jeho prínos k tvorbe genetickej geomorfologickej mapy Malých Karpát.
Vincent Mozdík nar. 15.12.1936 v Zlatne	Učiteľ, osvetový pracovník a zaslúžilý činiteľ Matice slovenskej, zaoberá sa výrobou fujár.
Emil Benčík nar. 20.1.1933 v Zlatne	Pedagóg, novinár, publicista, spisovateľ, za celoživotnú rozhlasovú tvorbu získal Cenu Vojtecha Zamarovského.

Zdroj: Interné materiály OcÚ Zlatno, 2015

1.1.8 KULTÚRNY A KOMUNITNÝ ŽIVOT

V obci sa dodržiavajú ľudové tradície, ktoré spočívajú v realizácii fašiangového sprievodu, stavaním mája na dvore Obecného úradu. V auguste sa realizuje pochod z obce Zlatno do Skýcova po Náučnom partizánskom chodníku, ktorý má vytvorenú každoročnú tradíciu (v r. 2015 - 27. ročník), podobne ako futbalový turnaj o putovný pohár starostu (v r. 2015 – 12. ročník), ktorý sa koná pri príležitosti hodov obce (tab. 28).

Obyvatelia obce však majú najbližší vzťah k aktivitám spojených s prírodou – k poľovníctvu, záhradkárstvu a vinohradníctvu.

Tab. 28 - Kalendárium podujatí v obci Zlatno

Mesiac	Podujatie	Organizátor
Január		
Február	Fašiangy	
Marec		
Apríl		
Máj	Stavania mája	
Jún		
Júl		
August	Oslavy SNP Náučný partizánsky chodník	Obce Zlatno a Skýcov, NSK
September	Futbalový turnaj Hody	Starosta obce
Október	Mesiac úcty k starším – posedenie s dôchodcami	
November		
December		

Zdroj: Interné materiály OcÚ Zlatno, 2015

1.1.9 ENVIRONMENTÁLNE POMERY

Ovzdušie obce Zlatno vykazuje mierne znečistenie dvomi základnými znečisťujúcimi látkami – SO₂ a PM₁₀ (tuhé častice), minimálne znečistenie v prípade CO a NO_x. V obci sa nenachádza žiadny významný stacionárny zdroj znečistenia. Ku kvalite ovzdušia prispieva aj fakt, že obec je plynofikovaná. Žiaden monitorovaný vodný tok sa z hľadiska kvality povrchových vôd v obci nenachádza. Potok Stránka však tvorí povrchový zdroj vody v obci a je súčasne aj recipientom. Tok je upravovaný na základe vodohospodárskych, ekologických ako aj estetických požiadaviek. Podľa stupňa kontaminácie podzemných vôd sa zásoby v obci radia do 1. až 4. triedy (z celkových 5), pričom do 1. a 2. triedy s najnižšou kontamináciou patrí až 81 % podzemných vodných zdrojov (BEISS, 2015). Verejným vodovodom, ktorého prevádzkovateľom je Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., je zásobovaných cca 90,6 % obyvateľstva. Obec je napojená na diaľkovodný vodovodný systém z Gabčíkova. Absentuje napojenie na kanalizáciu ako i čističku odpadových vôd.

Fakt, že Zlatno vykazuje 66,87 % lesnatosť, sa odráža aj v priaznivom stave pôd. 90,9 % pôd patrí z hľadiska kontaminácie pôd do 2. triedy – nekontaminované pôdy, resp. mierne kontaminované a zvyšok do 1. triedy - relatívne čisté pôdy. Priaznivý stav je aj pri veternej erózii, pretože poľnohospodárska pôda v obci nevykazuje žiadne znaky veternej erózie. Nepriaznivejšia situácia je v rámci postihnutia poľnohospodárskej pôdy vodnou eróziou, cca 69,5 % poľnohospodárskej pôdy je bez erózie a necelých 26,5 % je postihnutých strednou eróziou. 4,4 % poľnohospodárskej pôdy sú postihnuté silnou vodnou eróziou (BEISS, 2015).

Horninové prostredie Zlatna vykazuje stredné radónové riziko (BEISS, 2015). V lokalite Skalka sa vyskytuje chránené ložiskové územie nerastov – Zlatno, o ťažbe kremenca sa však neuvažuje (Evidencia chránených ložiskových území, 2015).

Obec vyprodukovala v roku 2014 spolu 32 t **odpadu**, z toho 7 t tvoril separovaný odpad. Skládku bioodpadu obec neprevádzkuje. Obyvatelia obce majú zabezpečený odvoz komunálneho odpadu 1x za dva týždne, ktorý v súčasnosti zabezpečuje WASTE

TRANSPORT, a.s. Realizuje sa aj separovaný zber papiera, plastov, skla, textilu, batérií, elektroodpadu a veľkoobjemového odpadu.

V obci Zlatno môžeme na základe celkového stavu životného prostredia vyčleniť 2 stupne **environmentálnej kvality územia**: prostredie vysokej kvality (až cca 68 % územia) a prostredie vyhovujúce (Bohuš, Klinda a kol., 2010b). Obec patrí do Tribečského regiónu 2. environmentálnej kvality (regióny s mierne narušeným prostredím) (Bohuš, Klinda a kol., 2010a).

Environmentálnym rizikom je blízkosť Jadrovej elektrárne Mochovce, hoci sa obec nachádza už mimo pásma B (do 20 km od elektrárne).

1.2 SWOT ANALÝZA OBCE

Východiskom pre formulovanie rozvojových cieľov, zámerov a stratégie rozvoja obce je SWOT analýza (Strenghts, Weaknesses, Opportunities, Threats). Predstavuje jednoduchú a pritom výstižnú, vyčerpávajúcu a objektívnu charakteristiku silných a slabých stránok (vnútorná analýza) skúmanej oblasti a jej možných príležitostí a ohrození (vonkajšia analýza). Svojím obsahom poskytuje SWOT analýza poznatky o faktoroch, ktoré je možné využiť v prospech rozvoja obce a naopak, ktorým je v navrhovanej rozvojovej stratégii potrebné čeliť, resp. ich eliminovať.

Silné stránky zahŕňajú komparatívne a konkurenčné výhody pre rôzne typy rozvojových aktivít, slabé stránky sú ohrozujúce, limitujúce. Príležitosti ako možnosti a potenciál rozvoja spolu s ohrozeniami ako rizikami vonkajšieho prostredia môžu mať pravdepodobné účinky na strategický rozvoj územia.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Poloha a prírodné prostredie <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dopravná dostupnosť z okresných miest Zlaté Moravce a Nitra ➤ Kontrastný reliéf vhodný na turistiku, cykloturistiku ➤ Poľnohospodárska pôda vhodná na pestovanie intenzívnych plodín ➤ Vysoká lesnatosť územia (66,87 %) ➤ Les vhodný na hospodárske využitie aj na rekreáciu ➤ Existencia vodných plôch, rybník využívaný na športový rybolov ➤ Podmienky na rekreáciu a oddych (cyklotrasy, pešia turistika, hubárstvo, zber lesných plodov) ➤ Podmienky vhodné na rozvoj včelárstva ➤ Poľovné revíry ➤ CHKO Ponitrie ➤ 2 náučné chodníky 	Poloha a prírodné prostredie <ul style="list-style-type: none"> ➤ Poloha mimo hlavných dopravných trás ➤ Nedostatočne využívaný potenciál poľnohospodárskej pôdy ➤ Nedostatočne využívaný prírodný potenciál

Ľudské zdroje <ul style="list-style-type: none"> ➤ Národnostne a religiózne jednotlivé obyvateľstvo ➤ Aktivita obecného úradu v oblasti spoločenského a kultúrneho života v obci ➤ Udržiavanie tradícií ➤ Obec ako súčasť MAS Tribečsko 	Ľudské zdroje <ul style="list-style-type: none"> ➤ Celkový úbytok obyvateľstva ➤ Nízka vzdelanostná a kvalifikačná úroveň nezamestnaného obyvateľstva ➤ Slabo rozvinuté partnerstvá (v rámci MAS Tribečsko) ➤ Vyšší podiel dlhodobo nezamestnaného obyvateľstva ➤ Nezaujímajúci obyvateľstva o dianie v obci ➤ Nízka životná úroveň staršieho obyvateľstva ➤ Nízka ponuka pracovných príležitostí v obci ➤ Emigrácia mladého obyvateľstva
Ekonomická základňa <ul style="list-style-type: none"> ➤ Podnikatelia naviazaní na miestne zdroje ➤ Pracovitosť domáceho obyvateľstva ➤ Dostatok priestorov pre podnikateľské aktivity ➤ Sčasti zrekonštruovaný nehnuteľný majetok obce ➤ Nízke náklady na nájom nehnuteľností vhodných na podnikanie ➤ Rozvinuté poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo ➤ Prítomnosť historických a kultúrnych hodnôt ➤ Zachované kultúrne dedičstvo v podobe zvykov a obyčejí 	Ekonomická základňa <ul style="list-style-type: none"> ➤ Slabá ponuka pracovných príležitostí ➤ Absencia niektorých služieb ➤ Nízka kúpna sila obyvateľstva ➤ Nedostatok ubytovacích a stravovacích kapacít pre cestovný ruch ➤ Nedostatočný kultúrny a spoločný život ➤ Nedostatočná propagácia a marketing obce ➤ Nízky rozpočet obce ➤ Nedostatok finančných prostriedkov na rozvojové projekty obce
Infraštruktúra <ul style="list-style-type: none"> ➤ Úplná plynofikácia obce ➤ Vysoký stupeň napojenia na vodovod ➤ Cestné spojenie do mestských centier ➤ Pripravené územie pre individuálnu bytovú výstavbu ➤ Fungujúca knižnica a múzeum 	Infraštruktúra <ul style="list-style-type: none"> ➤ Potreba obnovy miestnych komunikácií a chodníkov ➤ Potreba upraviť verejné priestranstvá ➤ Absentujúce sociálne služby pre obyvateľov obce ➤ Nízka diverzifikácia obchodnej siete ➤ Nízke vybavenie informačnými technológiami ➤ Nevybudovaná kanalizácia a ČOV ➤ Absencia predškolského zariadenia ➤ Absencia základnej zdravotnej starostlivosti a lekárne
Životné prostredie <ul style="list-style-type: none"> ➤ Nenarušené životné prostredie a ekologicky stabilná krajina ➤ Separovaný zber 	Životné prostredie <ul style="list-style-type: none"> ➤ Slabá ekologická uvedomelosť občanov, slabý záujem obyvateľstva o celkový vzhľad obce ➤ Nedostatočne udržiavané plochy v obci ➤ Znečisťovanie obce odpadmi
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
Poloha a prírodné prostredie <ul style="list-style-type: none"> ➤ Potenciál ďalšieho rozvoja prírodných predpokladov cestovného ruchu (napr. lesnícky náučný chodník) 	Poloha a prírodné prostredie <ul style="list-style-type: none"> ➤ Intenzívna poľnohospodárska činnosť v južnej časti územia s potenciálnym dopadom na vznik erózie ➤ Rušenie zveri nadmernou ťažbou a motoristickými a cyklistickými aktivitami (štvorkolky, horské bicykle)
Ľudské zdroje <ul style="list-style-type: none"> ➤ Stabilizácia obyvateľstva vytvorením podmienok pre bytovú výstavbu ➤ Zlepšenie vzťahu „ja občan – moja obec“ ➤ Rozvinutie všetkých foriem partnerstiev ➤ Rozvoj sociálnej starostlivosti o prestárlych občanov ➤ Zvýšenie počtu podujatí pre zvýšenie návštevnosti obce a stmelenie miestnej komunity (napr. organizovanie dňa včelárov, športových rybárov, spracovania lesných plodov, obecná zabíjačka, májová vatra, deň matiek, majáles, deň detí, varenie gulášu, mesiac úcty k starším, hody v obci...) 	Ľudské zdroje <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pokračujúci nepriaznivý demografický vývoj obyvateľstva vedúci k jeho úbytku ➤ Rastúca chudoba starších občanov vedúca k ich sociálnej exklúzii ➤ Strata záujmu o prácu u dlhodobo nezamestnaných – prehľbovanie chudoby ➤ Nárast sociálno-patologických javov ➤ Znižovanie aktivít obyvateľov obce ➤ Znižovanie úrovne kvality života v obci ➤ Neprípravenosť časti obyvateľstva participovať na rozvojových projektoch obce

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvýšenie propagácie obce (tvorba propagačných materiálov o obci, skvalitnenie webovej stránky obce) ➤ Zvýšenie spolupráce s MAS Tribečsko 	
Ekonomická základňa <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvoj tradičných ekonomických odvetví nadväzujúcich na miestne zdroje (poľnohospodárstvo, lesníctvo, spracovanie drevnej suroviny, atď.) ➤ Rozvoj odvetví služieb (cestovný ruch, remeslá) a zvýšenie ich kvality ➤ Výstavba penziónu, resp. ubytovacieho a stravovacieho zariadenia ➤ Využitie priestorov pre podnikateľské aktivity ➤ Potenciál pre organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí ➤ Rozvoj agroturistiky (predaj z dvora, napr. včelích produktov, lekvárov...) 	Ekonomická základňa <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zníženie konkurenčnej schopnosti krajiny v dôsledku globalizačných tlakov ➤ Nepriaznivý dopad fiškálnej decentralizácie na malé obce ➤ Nedostatočný rast ekonomiky Zlatomoraveckého okresu a Nitrianskeho kraja ➤ Nerealizovanie infraštruktúrnych projektov regionálneho významu (rýchlostná komunikácia, priemyselné parky, atď.) ➤ Ohrozená udržateľnosť financovania rozvojových projektov obce ➤ Nízka obnova pracovných zdrojov ➤ Stagnácia rozvoja obce
Infraštruktúra <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rekonštrukcia staršej domovej zástavby ➤ Rekonštrukcia kultúrneho domu a múzea ➤ Vybudovanie multifunkčného ihriska ➤ Dobudovanie cykloturistických a turistických trás a ich infraštruktúry ➤ Rekonštrukcia kultúrno-historického objektu (Čierny hrad) ➤ Ďalšie aktivity cestovného ruchu vedúce k zatraktívneniu obce (napr. outdoorové lanové centrum, geopark s ukážkami ryžovania zlata...) 	Infraštruktúra <ul style="list-style-type: none"> ➤ Chátranie objektov vedúce k ohrozeniu života ➤ Zníženie záujmu návštevníkov o cestovný ruch z dôvodu nekvalitných služieb a nedostatočnej ponuky atraktivít
Životné prostredie <ul style="list-style-type: none"> ➤ Využitie nenarušeného životného prostredia a malebného obrazu krajiny pre rozvoj vidieckeho turizmu ➤ Zvýšenie environmentálnej uvedomelosti občanov ➤ Rozšírenie separovaného zberu vedúce k zníženiu komunálneho odpadu na 1 obyvateľa 	Životné prostredie <ul style="list-style-type: none"> ➤ Malá environmentálna uvedomelosť obyvateľov obce vedúca k zhoršeniu estetiky prostredia v obci ➤ Blízkosť AE Mochovce ako potenciálneho zdroja ohrozenia života a zdravia obyvateľov

Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

Potreba identifikácie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja je daná nevyhnutnosťou zabezpečenia čo najvyššej adresnosti programového dokumentu.

Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja vychádza zo SWOT analýzy, spresňuje smerovanie podpory na odstránenie alebo zmierenie koherentne usporiadaných disparít s využitím faktorov rozvoja.

Kľúčové disparity	Hlavné faktory rozvoja
<ul style="list-style-type: none"> • destabilizácia ľudských zdrojov 	<ul style="list-style-type: none"> • stabilizované ľudské zdroje so zlepšujúcim sa demografickým vývojom
<ul style="list-style-type: none"> • nedostatočné využívanie prírodného a ekonomického potenciálu obce 	<ul style="list-style-type: none"> • aktivity obce trvaloudržateľne využívajúce kvalitné životné prostredie
<ul style="list-style-type: none"> • nízka úroveň zapojenosti obyvateľstva do rozvoja obce 	<ul style="list-style-type: none"> • aktívne obyvateľstvo zapojené do života v obci

Z hľadiska vyváženého a optimálneho rozvoja obce a zvyšovania kvality života obyvateľov je nevyhnutné v programovom období 2014 – 2020 dať dôraz na rovnomernejšiu koncentráciu zdrojov do navrhovaných strategických priorít. Skoordinovaná koncentrácia zdrojov by sa mala prejavovať nielen vo vyššej efektívnosti a účinnosti implementácie verejných politík, ale i možnosti využívania zdrojov z fondov EÚ. Na základe získaných skúseností prvoradá intervencia by mala smerovať do aktivít, ktoré budú mať výraznejší dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obci.

2 STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť dokumentu obsahuje víziu strategického rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik, určuje strategický cieľ, priority a opatrenia rozvoja rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

2.1 VÍZIA OBCE

Obec poskytujúca svojim občanom dobrú kvalitu života s dostatkom pracovných príležitostí a s vybudovanou infraštruktúrou. Zároveň poskytujúca možnosti pre mimopracovné aktivity a plnohodnotné vyžitie voľného času pre obyvateľov a návštevníkov obce.

Na dosiahnutie vízie bude obec Zlatno podporovať:

- rozvoj a skvalitnenie potrebnej infraštruktúry,
- rozvoj diverzifikácie podnikateľských aktivít,
- rozvoj cestovného ruchu,
- zvyšovanie kvality života obyvateľov,
- zachovanie zdravého životného prostredia v zmysle zásad udržateľného rozvoja,
- zvýšenie efektívnosti vzájomnej spolupráce v rámci obce ako i regiónu, resp. mikroregiónu
- profesionalizáciu svojej správy.

2.2 STRATEGICKÝ CIEĽ, PRIORITY A OPATRENIA ROZVOJA OBCE

Uskutočniteľnosť strategického cieľa obce, priorít ako aj opatrení rozvoja obce závisí od viacerých faktorov:

- identifikácie problémov obce – stromu problémov rozvoja obce (schéma 1),
- identifikácia cieľov rozvoja obce – strom cieľov rozvoja obce (schéma 2),
- do akej miery bude obec schopná využívať vlastné zdroje ako aj možnosti vonkajších zdrojov,
- od udržateľnosti navrhovaných a uskutočnených opatrení,
- od stupňa ich podpory získaných od všetkých záujmových skupín v obci.

Z uvedeného prehľadu opatrení (schéma 2) je zrejmá preferencia skvalitňovania podmienok života v obci predovšetkým dobudovaním infraštruktúry ako aj podpora bývania a rozvoja cestovného ruchu.

Podrobnejšia charakteristika aktivít podporujúcich strategický cieľ rozvoja obce je uvedená v tab. č. 30.

Schéma 1 - Strom problémov obce Zlatno (Káčer a kol., 2007 - upravené)

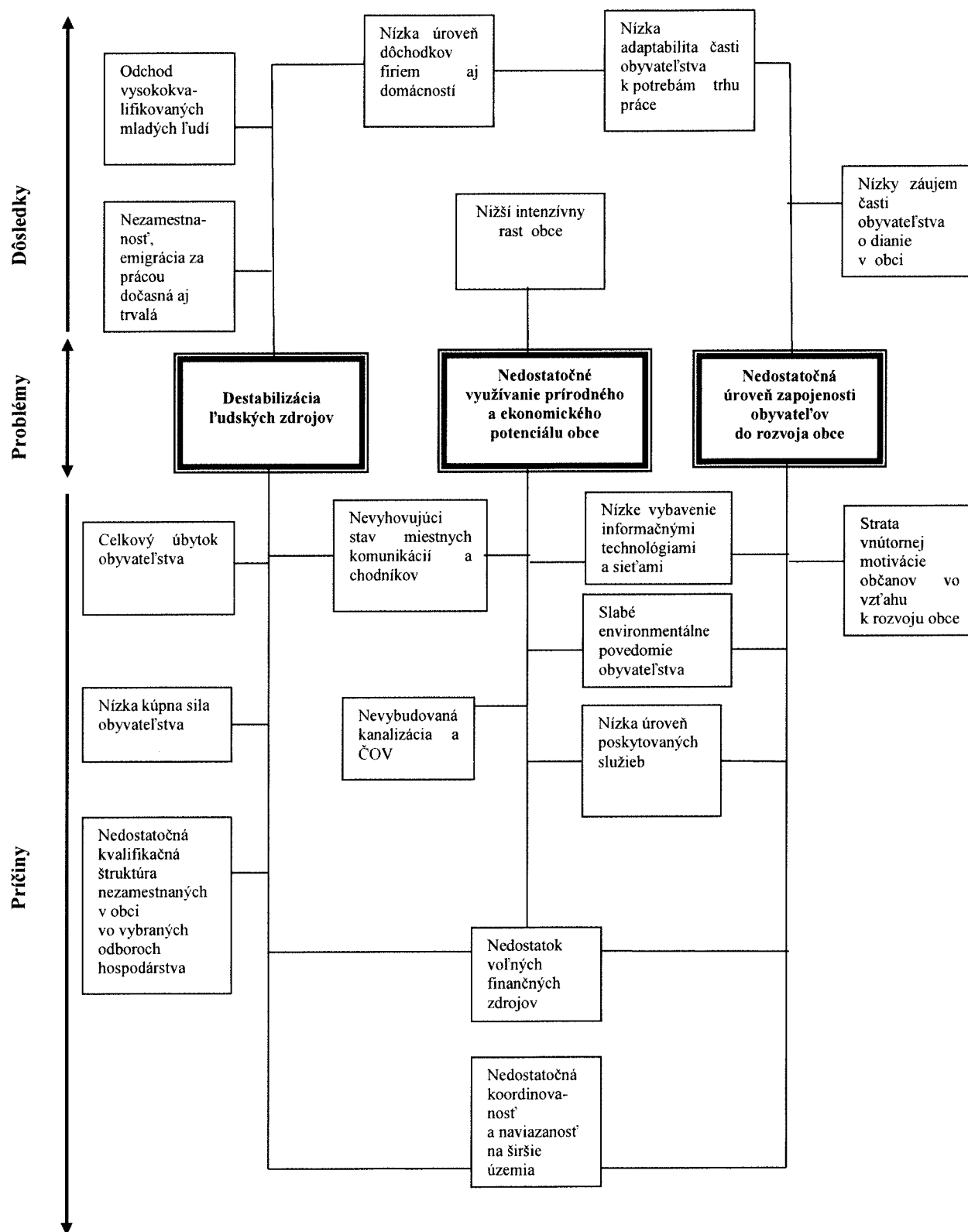
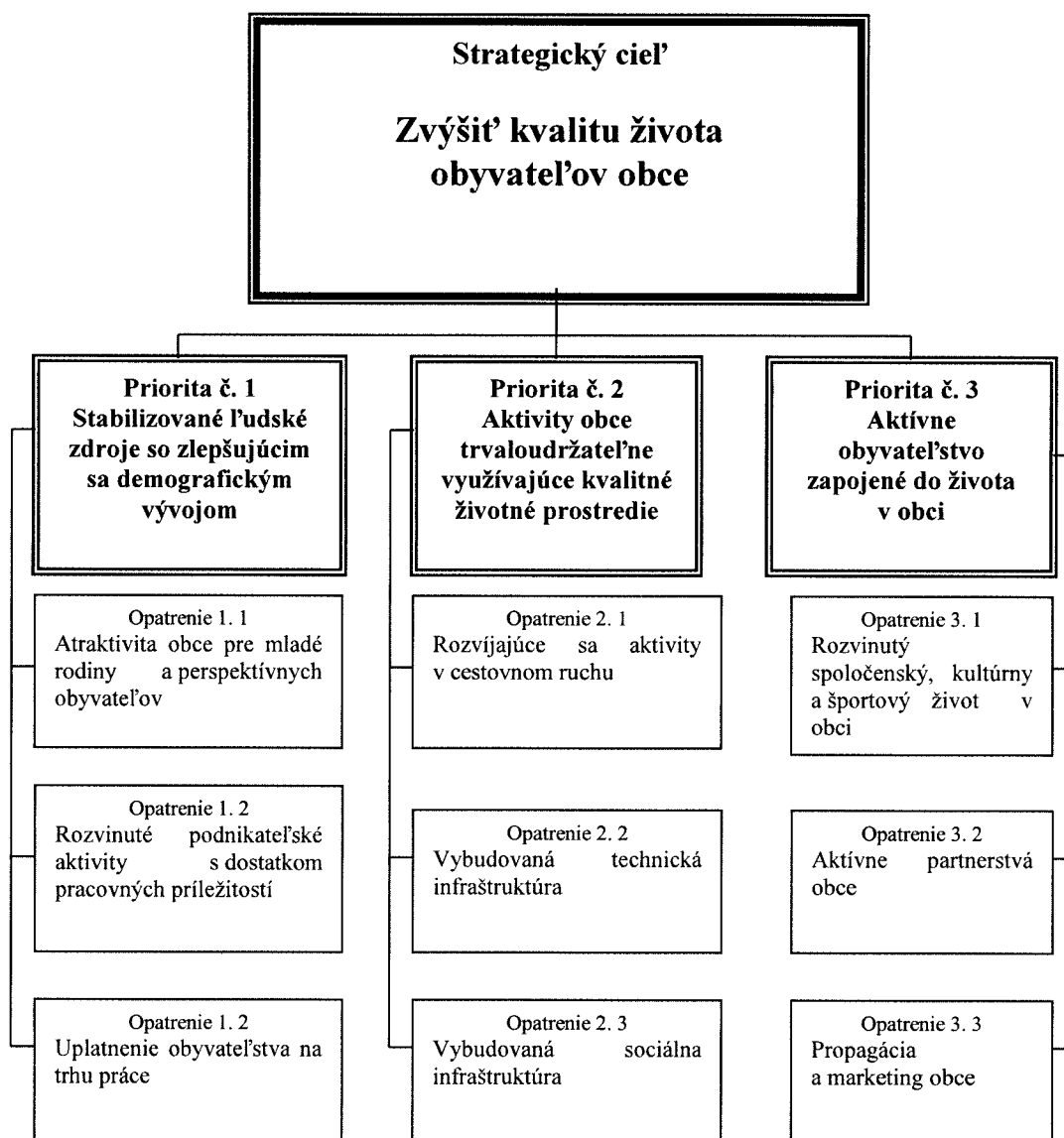

Schéma 2 - Strom cieľov obce Zlatno (Káčer a kol., 2007 - upravené)

3 PROGRAMOVÁ, REALIZAČNÁ A FINANČNÁ ČASŤ

Programová, realizačná a finančná časť dokumentu by mala poskytnúť odpoveď na otázku, ako obec zabezpečí realizáciu svojej vízie, strategického cieľa, opatrení a aktivít rozvoja.

3.1 Vyhodnotenie plánovaných aktivít obce v PHSR obce za roky 2007 - 2013

V PHSR obce za roky 2007 – 2013 (Káčer a kol., 2007) bolo naplánovaných osem aktivít, pričom 5 z nich bolo zrealizovaných. Vyhodnotenie zrealizovaných aktivít obce za roky 2007 – 2013 je uvedené v tab. 29.

Tab. 29 - Vyhodnotenie zrealizovaných aktivít obce Zlatno za roky 2007 – 2013

Č.	Názov aktivity/projektu	Garant	Rok realizácie	Náklady celkom v EUR	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje (VÚC)	Vlastné zdroje
1.	Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	Obec	2010	3 953	2 700		1 253
2.	Vybudovanie detského ihriska	Obec	2010	1 870		1 700	170
3.	Rekonštrukcia autobusových čakární	Obec	2010	3 001	2 700		301
4.	Zavedenie separovaného zberu	Obec	2011	0			0
5.	Rekonštrukcia strechy na Dome smútku	Obec	2013	0	0	0	2742

Zdroj: Interné materiály OcÚ Zlatno, 2015

3.2 Akčný plán aktivít obce na roky 2014 - 2020

Zmyslom a aj výsledkom úspešného strategického plánovania regionálneho rozvoja obce je realizácia akčného plánu aktivít (tab. 30). Ide o plán, ktorý definuje jednotlivé kroky pri plnení PHSR obce s ohľadom na jeho momentálne finančné, personálne a technické kapacity a naliehavosť navrhnutých aktivít. Je v ňom načrtnuté smerovanie rozvoja obce. Akčný plán na roky 2014 – 2020 obsahuje zoznam najdôležitejších aktivít na príslušné obdobie a ich bližšiu špecifikáciu.

Tab. 30 - Akčný plán aktivít obce Zlatno na roky 2014 - 2020

Č.	Názov aktivity/projektu	Garant	Predpokladaný rok realizácie	Predpokladané Náklady v EUR	Štátny rozpočet	EŠIF	Regionálne zdroje (VÚC)	Vlastné zdroje	Súkromné/iné zdroje
1.	Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu a obecného úradu	Obec	2014	11 470	10 000			1 470	

Č.	Názov aktivity/projektu	Garant	Predpokladaný rok realizácie	Predpokladané Náklady v EUR	Štátny rozpočet	EŠIF	Regionálne zdroje (VÚC)	Vlastné zdroje	Súkromné/iné zdroje
2.	Rekonštrukcia domu smútku	Obec	2014	300	0	0	0	300	
3.	Obnova autobusových čakární	Obec	2015	3 200			3 000	200	
4.	Rekonštrukcia multifunkčnej budovy kultúrneho domu/obecného úradu?	Obec	2015-2018	50 000	20 000	27 500		2 500	
5.	Výstavba viacúčelového ihriska	Obec	2018-2020	100 000	95 000			5 000	
6.	Rekonštrukcia Múzea	Obec	2017-2019	30 000	10 000	10 000	8 500	1 500	
7.	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Obec	2017-2020	50 000		47 500		2 500	
8.	Modernizácia verejného osvetlenia	Obec	2019-2020	20 000		19 000		1 000	
9.	Vybudovanie kanalizácie	Obec	2018-2020	500 000	400 000	90 000		10 000	

Zdroj: Interné materiály OcÚ Zlatno, 2015

Vysvetlivky: EŠIF - Európske štrukturálne a investičné fondy

3.3 Organizačné zabezpečenie realizácie aktivít obce a ich monitoring

Vypracovaním a schválením výsledného dokumentu proces strategického plánovania nekončí. PHSR je dokument živý, otvorený, reagujúci na zmeny. Proces plánovania však vyžaduje aj potrebu priebežného vyhodnocovania procesu realizácie aktivít, resp. jeho monitorovanie. Monitorovanie je nevyhnutné, pretože zaisťuje vykonanie akcií a udržanie úsilia na dosiahnutie cieľov tým, že uskutočňuje opatrenia na prispôsobenie sa prípadným zmenám v dostupných alebo požadovaných zdrojoch, prípadne zmenám prostredia ako takého. Akčný plán opatrení rozvoja obce je preto potrebné každoročne aktualizovať.

Definovanie konkrétnych projektov je len prvým krokom, prostredníctvom ktorého možno posunúť stratégiu rozvoja obce bližšie k realizácii. V ďalšej fáze je potrebné vytvoriť organizačné štruktúry, ktoré budú zabezpečovať realizáciu cieľov. Preto treba zriadiť pracovnú skupinu pre implementáciu a delegovať na ňu túto úlohu. Pracovná skupina by mala vyvíjať činnosť v úzkej väzbe na obecné zastupiteľstvo a na jeho odborné komisie. Podstatou jej činnosti bude podnikať kroky smerujúce k realizácii projektov, pripravovať projekty a koordinovať aktivity účastníkov rozvojového procesu. Vzhľadom k skutočnosti, že garantom väčšiny projektov je obec, možno predpokladať personálne prekrývanie činností administratívnych štruktúr miestnej samosprávy s poslancami a pracovnou skupinou.

Pracovná skupina pre implementáciu by okrem úlohy „transformovať strategickú víziu a ciele na skutočnosť“ mala plniť aj monitorovaciu úlohu. Jej náplňou bude sledovať zmeny v smerovaní vývoja obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, ako aj nové požiadavky

obyvateľov a ďalších cieľových skupín (návštevníkov, podnikateľov). Na základe zistených skutočností je potrebné revidovať aktuálnosť strategických cieľov, čo môže viesť k ich prípadnému prehodnoteniu. Obdobne by sa mal aktualizovať aj zásobník projektov - úspešne zavŕšené projekty by mali byť priebežne nahradzované novými projektmi, podporujúcimi kontinuitu v dosahovaní stanovených cieľov. Špeciálnym nástrojom pre uskutočňovanie monitoringu sú kvantitatívne indikátory úspešnosti projektu, ktoré pomôžu odpovedať na otázku „či sa darí dosahovať to, čo sme si stanovili, či postupujeme správnym smerom“.

Pracovná skupina pre implementáciu a monitoring by sa mala schádzať na spoločných stretnutiach aspoň raz za rok. Na stretnutí by sa zhodnotilo plnenie plánu, doterajší postup realizácie a prediskutovali a odsúhlasili zmeny v pláne.

Odporúčané zloženie pracovnej skupiny:

- starosta obce,
- odborné komisie odborného zastupiteľstva,
- podnikateľské subjekty,
- zainteresovaní obyvatelia (ktorí deklarovali záujem participovať v skupine),
- predstavitelia subjektov spolupracujúcich na realizácii aktivít/projektov.

Odporúča sa tiež pre každý kalendárny rok, vo väzbe na zasadnutie pracovnej skupiny, pripraviť na báze akčných plánov aj operatívne plány, ktoré by podrobne definovali úlohy a kroky pri realizácii jednotlivých projektov v danom roku. To je obzvlášť vhodné v prípade viacročných projektov. PHSR obce bude po schválení jeho znenia v obecnom zastupiteľstve zverejnený na internetovej stránke obce a v tlačenej forme verejne prístupný aj na obecnom úrade.

3.4 Finančné zabezpečenie realizácie aktivít obce

Realizáciu opatrení a aktivít predstavujú finančne náročné projekty (tab. 30), preto je dôležité identifikovať finančné zdroje, ktoré umožnia ich realizáciu. Finančné prostriedky potrebné na realizáciu projektov, tak ako boli definované v PHSR obce Zlatno, budú pochádzať z týchto zdrojov:

1. Európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF),
2. Verejné zdroje – štátny rozpočet, regionálne zdroje (VÚC), rozpočet obce,
3. Súkromné zdroje.

Európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF)

Po vstupe SR do Európskej únie sa otvorili ďalšie možnosti získania finančných prostriedkov. Európska regionálna politika si kladie za cieľ vyrovňovanie rozdielov medzi regiónmi v zmysle finančnej solidarity. Aby SR mohla čerpať finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov, bola vypracovaná Partnerská dohoda SR 2014 – 2020, pričom čerpanie finančných zdrojov sa v aktuálnom programovom období bude realizovať prostredníctvom nasledovných programov:

1. Operačný program Integrovaná infraštruktúra,
2. Operačný program Ľudské zdroje,
3. Operačný program Integrovaný regionálny operačný program,
4. Operačný program Kvalita životného prostredia,
5. Operačný program Výskum a inovácie,
6. Operačný program Efektívna verejná správa,
7. Technická pomoc,
8. Program rozvoja vidieka,
9. Rybné hospodárstvo.

Nové programovacie obdobie pre roky 2014 - 2020 prináša zmeny v celkovej alokácii finančných prostriedkov, ako aj zmeny prioritných smerov podpory. Preto bude na základe operačných programov nového programovacieho obdobia nutné overiť a následne aktualizovať možnosti financovania projektov obsiahnutých v tomto dokumente.

Verejné zdroje

Mestá a obce majú obmedzené možnosti získavania grantov zo štátneho rozpočtu na rozvojové aktivity.

Nenávratný finančný príspevok pre investičné projekty výstavby obecných nájomných bytov je možné získať z Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja zo Štátneho fondu rozvoja bývania - do výšky 30 % celkových nákladov, na prefinancovanie ostatných nákladov je možné získať úver s úročením 1 % a s dobou splatnosti 30 rokov. Dôležitú úlohu pri realizácii environmentálnej infraštruktúry plní Environmentálny fond.

Dotácie na realizáciu aktivít je možné získať aj z regionálnych zdrojov – z rozpočtu vyššieho územného celku.

Rozpočet obce je základným zdrojom financovania jej aktivít. Keďže výška voľných finančných prostriedkov obce je limitovaná, je preto vhodné prostriedky obecného rozpočtu použiť najmä na:

- zabezpečenie prípravy projektov – projektová dokumentácia a príprava žiadostí na čerpanie eurofondov,
- spolufinancovanie projektov – spoluúčasť obce je minimálne 5 %,
- financovanie bežných aktivít – neinvestičné aktivity v oblasti služieb občanom a spoločenského života v nej.

Z analýzy rozpočtovej situácie obce vyplýva, že jej finančné zdroje neumožňujú uhrádzať plánované investície a preto bude dôležité získanie finančných prostriedkov z externých zdrojov. Je potrebné počítať aj s variantom zamietnutia žiadosti o finančný príspevok. V takom prípade bude potrebné určiť náhradné zdroje financovania. Niektoré projekty bude možné realizovať v redukovanom rozsahu alebo na etapy (rozložené na dlhšie časové úseky) z obecného rozpočtu. V prípade iných projektov, najmä takých, ktoré sú schopné generovať zisky, prichádza do úvahy spoluúčasť súkromného sektora alebo využitie bankových úverových produktov.

Súkromné zdroje

Súkromné prostriedky predstavujú najjednoduchšiu formu investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Pri investovaní súkromných zdrojov investor primárne hľadá zisk. Ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitňujú služby pre návštevníkov obce i pre miestnych obyvateľov.

Investovanie súkromných prostriedkov do neziskových aktivít je zatiaľ zriedkavé. Rovnako ako v zahraničí, častejšie je realizované investovanie na báze Joint Ventures – t.j. vytvárajú sa podniky so spoločným kapitálovým vkladom verejného subjektu (miestnej samosprávy) a súkromnej spoločnosti.

Vzhľadom k obmedzenej investičnej sile ekonomických subjektov pôsobiacich v obci bude potrebné zamerať pozornosť najmä na externé subjekty a potenciálnych investorov aktívne vyhľadávať.

ZÁVER

Získanie finančnej podpory z verejných zdrojov (európskych, štátnych alebo regionálnych) si v súčasnosti vyžaduje existenciu spracovanej rozvojovej stratégie - republikovej, regionálnej, subregionálnej i lokálnej. Vyžaduje to aj zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, resp. jeho novela zákon č. 309/2014 Z.z. Podľa tohto zákona majú mať obce (združenia obcí, mikroregióny) schválený PHSR, ktorý by mal byť v súlade s rozvojovým dokumentom vyššej hierarchickej úrovne.

PHSR obce Zlatno je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument by mohol byť východiskom pre vypracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce. Vypracovanie PHSR v podobe v akej je predložený by mohlo pomôcť k získaniu komplexného prehľadu o obci, o jej potrebách a nevyhnutnostiach. Profesionálne vypracovaná stratégia umožní okrem definovania priorít obce aj dosiahnutie konkrétnych cieľov a v konečnom dôsledku rozvoj obce správnym smerom. Najväčšou devízou obce sú však jej obyvatelia, ktorí z veľkej časti majú o život vo svojej obci záujem a na jej rozvoji sú ochotní participovať.

Hlavným cieľom PHSR obce je zlepšiť kvalitu života jej občanov, vytvoriť podmienky pre ekonomický rozvoj a presadzovať koncept udržateľného rozvoja obce ako aj uspokojiť nároky jej návštevníkov.

Preto vyjadrujeme presvedčenie, že v spolupráci s vedením obce sa obyvateľom tohto územia, v ich snahe zlepšiť si životné podmienky aj vďaka získavaniu finančných prostriedkov z verejných i neverejných zdrojov, bude len dariť.

INFORMAČNÉ ZDROJE

1. Aktualizácia Národnej stratégie regionálneho rozvoja. 2014.
Dostupné na: <http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=93254>
2. Aktualizácia stratégie rozvoja cestovného ruchu Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2007 – 2013. 2006. Nitra : Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, 78 s.
3. BEISS, 2015. Dostupné na: <http://www.beiss.sk/>
4. Benčík, E. 2014. Zlatno v náručí hôr. Zlatno : Obecný úrad Zlatno, 2014, 229 s. ISBN 978-80-971481-2-6
5. Bohuš, P., Klinda, J. a kol. 2010a. Regióny environmentálnej kvality. Mierka 1 : 500 000. In : Environmentálna regionalizácia Slovenskej republiky (III. aktualizované a rozšírené vydanie. Bohuš, P., Klinda, J. red.). Bratislava : MŽP SR, Košice : SAŽP. 2010. s. 101. ISBN 978-80-88503-00-1
6. Bohuš, P., Klinda, J. a kol. 2010b. Stupeň environmentálnej kvality územia. Mierka 1 : 500 000. In : Environmentálna regionalizácia Slovenskej republiky (III. aktualizované a rozšírené vydanie. Bohuš, P., Klinda, J. red.). Bratislava : MŽP SR, Košice : SAŽP. 2010. s. 96. ISBN 978-80-88503-00-1
7. Čierny hrad, 2015. Dostupné na: <http://www.obnova.sk/pamiatka/cierny-hrad>
8. Evidencia chránených ložiskových území, 2015.
Dostupné na: <http://www.hbu.sk/sk/Chranene-loziskove-uzemia/Bratislava.alej>
9. Futák, J. 1980. Fytogeografické členenie. In: Atlas SSR. Bratislava : SAV, SUGaK, 1980, s. 88.
10. Faško, P., Šťastný, P. 2002. Priemerné ročné úhrny zrážok. Mierka 1 : 2 000 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vyd. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica : SAŽP, 2002, s. 99. ISBN 80-88833-27-2
11. Geologická mapa Slovenska M 1:50 000, 2013.
Dostupné na: <http://mapserver.geology.sk/gm50js>.
12. Gerháťová, B. a kol. 2010. Integrovaná stratégia rozvoja územia Mikroregiónu Tribečsko. 111 s.
13. Hensel, K., Krno, I. 2002. Zoogeografické členenie: limnický biocyklus. Mierka 1 : 2 000 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vyd. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica : SAŽP, 2002, s. 118. ISBN 80-88833-27-2
14. Hydrogeochemická mapa SR, 2015.
Dostupné na: <http://mapserver.geology.sk/hydrochem/>
15. Hydrogeologická mapa SR, 2015.
Dostupné na: <http://mapserver.geology.sk/hydrogeol/>
16. Interné materiály OcÚ Zlatno, 2015.
17. Jedlička, L., Kalivodová, E. 2002. Zoogeografické členenie: terestrický biocyklus. Mierka 1 : 2 000 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vyd. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica : SAŽP, 2002, s. 118. ISBN 80-88833-27-2
18. Káčer, J. a kol. 2007. PHSR obce Zlatno na roky 2007 – 2013. 20 s.
19. Klimatický atlas Slovenska. 2015. Dostupné na: <http://klimat.shmu.sk/kas/>
20. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) v znení KURS 2011.
Dostupné na: <http://www.telecom.gov.sk/index/index.php?ids=124582>.
21. Lapin, M. a kol. 2002. Klimatické oblasti. Mierka 1 : 1 000 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vyd. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica : SAŽP, 2002, s. 95. ISBN 80-88833-27-2
22. Lukniš, M. a kol. 1972. Slovensko – Príroda. Bratislava : Obzor, 1972, s. 42.

23. Malík, P., Švasta, J. 2002. Hlavné hydrogeologické regióny. Mierka 1 : 1 000 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vyd. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica : SAŽP, 2002, s. 104. ISBN 80-88833-27-2
24. Mazúr, E., Lukniš, M. 1980. Geomorfologické jednotky. Mierka 1 : 500 000. In: Atlas SSR. Bratislava: SAV, SÚGaK, 1980, s. 54 - 55.
25. Michalko, J. a kol. 1986. Geobotanická mapa ČSSR. Textová a mapová časť. Bratislava : Veda. 163 s.
26. Mind'áš, J., Škvarenina, J. 2002. Výskyt hmiel. Mierka 1 : 1 500 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vyd. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica : SAŽP, 2002, s. 100. ISBN 80-88833-27-2
27. Národné lesnícke centrum. 2015. Dostupné na: <http://gis.nlc.sk.org/lgis/>
28. NATURA 2000, Chránené vtáčie územia, 2015.
Dostupné na: <http://geo.enviroportal.sk/vu/>
29. Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020.
Dostupné na: <http://www.partnerskadohoda.gov.sk/>
30. Plesník, P. 2002. Fytogeograficko-vegetačné členenie. Mierka 1 : 1 000 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vyd. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica : SAŽP, 2002, s. 113 ISBN 80-88833-27-2
31. Pôdne mapy, 2015.
Dostupné na: <http://www.podnemapy.sk/bpej/viewer.htm?activelayer=2&layers=001>
32. Program rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2014-2020.
Dostupné na: <http://www.mpsr.sk/index.php?navID=1&navID2=1&sID=43&id>
33. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2012-2018. Dostupné na: <http://www.unsk.sk:8080/showdoc.do?docid=176>
34. Retrospektívny lexikon obcí ČSSR 1850-1970. 1978. Praha : Federálny štatistický úrad, 1978. 94 s.
35. Sčítanie ľudu, domov a bytov Slovenska 1991 – definitívne výsledky. 1992. Bratislava : Štatistický úrad SR.
36. Sčítanie obyvateľov, domov a bytov Slovenska 2011 – definitívne výsledky. 2012. Bratislava : Štatistický úrad SR.
37. Sčítanie obyvateľov, domov a bytov Slovenska 2001 – definitívne výsledky. 2002. Bratislava : Štatistický úrad SR.
38. Stratégia rozvoja cestovného ruchu Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2006 – 2013. 2006. Nitra : Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, 81 s.
39. Štatistický úrad Slovenskej republiky (ŠÚ SR), 2015. Dostupné na: www.statistics.sk
40. Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody SR, 2015.
Dostupné na: <http://uzemia.enviroportal.sk/>
41. Tremboš, P., Minár, J. 2002. Morfológicko-morfometrické typy reliéfu. Mierka 1 : 500 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vyd. Bratislava : MŽP SR, Banská Bystrica : SAŽP, 2002, s. 90 – 91. ISBN 80-88833-27-2
42. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Nitra, 2014
43. Územný plán VÚC Nitrianskeho kraja. 1998. Bratislava : Krajský úrad Nitra – Aurex, s.r.o., 457 s.
Dostupné na: [http://www.unsk.sk/zobraz/sekcii/uzemny-plan-velkeho-uzemneho-celku-nitrianskeho-kraja\(27_09_2015\)](http://www.unsk.sk/zobraz/sekcii/uzemny-plan-velkeho-uzemneho-celku-nitrianskeho-kraja(27_09_2015))
44. Územný plán VÚC Nitrianskeho kraja. 1995. Bratislava : AUREX, 1995. 234 s.
Dostupné na: <http://www.unsk.sk/showdoc.do?docid=177>
45. Vass, D. a kol. 1988a. Regionálne geologické členenie Západných Karpát a severných výbežkov Panónskej panvy na území ČSSR. Bratislava : GÚ DŠ, 1988.

46. Vass, D. a kol. 1988b. Vysvetlivky k mape Regionálne geologické členenie Západných Karpát a severných výbežkov Panónskej panvy na území ČSSR. Mierka 1 : 500 000. Bratislava : GÚ DŠ, 1988. 65 s.
47. Zamkovský, J., red. 2004. PHSR obce – význam, štruktúra a základné metodické tézy. Poniky : Centrum pre podporu miestneho aktivizmu. 18 s. ISBN 80-968918-4-7
48. Zákon č. 309/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z.z.
49. Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja.
50. Zákon č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
51. Závazná časť územného plánu VÚC Nitrianskeho kraja (2012). VZN č.2/2012, ktorým sa vyhlasuje „Závazná časť Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja“. Dostupné na: <http://www.unsk.sk/zobraz/sekcii/uzemny-plan-velkeho-uzemneho-celku-nitrianskeho-kraja>